

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20

za pol leta 120

za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 40

v inozemstvu 60

SLOVENE

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopis
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravišтва 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inzerate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.**Cene inzeratov:**Enostolpna petilna vrsta
malih oglaš po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglaš nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglaš v uredniškem delu
vrstica po Din 6.—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

V znamenju velesrbstva.

Pašić je s sklicevanjem na senžermen-
sko pogodbo, češ da le-ta smatra prečanske
kraje kot anektirane od Srbije, sam svojo
novo vlado zadostno označil kot izrecno
velesrbsko. Pa tudi zahrbtni, intri-
gantski in nelojalni način, kako se je ob-
razovala, da ne bi mogli prevzeti vlade oni
elementi srbskega, hrvatskega in sloven-
skega naroda, ki so za sporazum, dokazuje
dovolj jasno, da je ta vlada očitno proti-
hrvatska in protislovenska. Odlična vloga, ki sta jo pri sestavi te vlade
igrala znana velespekulanta Rade Pašić in
Laza Marković, pa svedoči o tem, da je ta
vlada ustanovljena v svrhu zaštite ko-
rupcije.

Demokratski uskoki, ki edini nosijo
odgovornost za to, da se je omogočila naj-
sramotnejša vlada, kar si jih je mogoče mi-
sliti, se seveda hite zagovarjajo kakor sploh
vsi izdajalci. »Jutro« bi rado izpralo iz vla-
de madež velesrbstva, pišeč, da »morajo
demokrati braniti kulturne interese Slo-
vencev in njih gospodarstvo.« S tem se to-
rej branijo kulturni interesi Slovencev in
njih gospodarstvo, da se izroča njihova uso-
da v roke najljutejšim nasprotnikom slo-
venskega naroda, ki so nas že neštokrat
označili za po vojni osvojene robove, in da
se prodaja Slovenija Velesrbom v nadalj-
nje še hujše gospodarsko izkoriščanje!

Še bolj nesramno je zatrjevanje demo-
kratskih uskokov, da bo nova vlada »stala
v znamenju enakopravnosti.« To so trdili
Velesrbi in njihovi prečanski demokratski
priganjači ves čas po zedinjenju, toda mi
smo v praksi videli, kako si oni enakopra-
vnost pamišljajo. Enakopravnost pomenja
zanje politično zatiranje slovenskega in hr-
vatskega naroda, jezika in kulture; bati-
naštvo na Hrvatskem; navijanje davčnega
vijaka v prečanskih deželah; orjunaški te-
ror; uničevanje naše industrije, zadavljenje
vsega našega gospodarstva in izstradanje
naših kulturnih ter dobroteljskih naprav.

Najvišji faktorji v naši državi so vedno
naglašali nujno potrebo sporazuma. Opozi-
cijski blok je bil prvi resni poizkus takega
sporazuma v prid celokupne države. Toda
to je bilo na poti velesrbstvu, ker bi se bile
s sporazumom v naši državi inavgurirale
normalne politične razmere, ker bi se bil
državi vrnil resnični notranji red in dejan-
ski mir ter zadovoljnost vsega prebival-
stva, in ker bi se bila izkoreninila korup-
cija, ki ji načeluje premijerov sin in ljub-
ljence Rade Pašić. Kajti korupcija more
cveteti samo sredi splošne gnilebe; to gni-
lobo pa hoče velesrbski režim političnih
veletrgovcev na vsak način ohraniti, ker
bi drugače bilo konec njihovim veleoglu-
fijam na račun državne blagajne. Režim
Pašić-Pribičevićeve »enakopravnosti« po-
meni samo režim enakopravnega ropanja
državnega imetja od strani Pašićevih int-
imusov in demokratskih uskokov. V tem
oziru bodo res bratci enakopravni!

Nova vlada je tudi vlada najhujše so-
cialne reakcije. To nam odkriva naivni
»Narod«, ki se veseli »reda in radice« v ko-
rist izvestnim veleprofitskim krogom. Ta
režim se more držati samo z dik t a t u r o,
to je z zatiranjem politične enakopravnosti,
socialne pravičnosti in državljanske svo-
bode. Zato mora ta režim, ako bi količkaj
časa trajal, državo vreči v vrtimec najhuj-
ših notranjih borb, nerada, nezadovoljno-
sti in razruševalnih sil ter jo tako na zno-
traj kakor nazunaj oslabiniti ter njen med-
narodni ugled potisniti pod ničlo.

Opozicija je dobro razpoložena in pri-
pravljena na borbo do konca. Opozicija ve,
da se bori za državo, za njen moralni ugled,
za enakopravnost Srbov, Hrvatov in Slo-
vencev, ki je pogoj za državno konsolida-
cijo, za gospodarsko okrepitev proti korup-
ciji, organizirani javni nepoštenosti in bru-
talnem nasilstvu. Zato bo svojo borbo na-
daljevala s še večjo odločnostjo v blagor
Slovencev, Hrvatov in Srbov.

**POLET OKROG DRŽAV MALE
ANTANTE.**

Praga, 28. marca. Meseca maja bo-
do poleteli češkoslovaški vojaški aero-
plani preko držav Male antante, in sicer
iz Prage čez Slovaško, v Jassy in Buka-
rešto, potem v Belgrad, Zagreb in nazaj
breko Bratislave. Polet bo trajal 14 dni.

Fronta poštenosti proti korupciji.

DAVIDOVIČEV ODGOVOR NA PAŠIČEVO PISMO. — OBSODBA USKOKOV.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Ljuba Da-
vidović, predsednik demokratskega kluba,
je danes izdal proglas kot odgovor na Pa-
šićevo pismo, ki ga imenuje pamflet. V
tem proglasu demokratom se trdi, da je
akcija opozicijskega bloka usmerjena
na to, da zruši radikalno vlado in se na-
mesto nje osnuje režim zakonitosti in po-
štenja, kakršnega v prvi vrsti potrebuje
naša država. V naši državi se ne smejo
in ne morejo državljani deliti na dva ta-
bora: na premagance in zmagovalce, na
državotvorne in protidržavne; na eni
strani na take, ki imajo vse pravice in pri-
vilegije, na drugi strani na one, ki so ob-
sojeni, da vse svoje življenje ostanejo v
podrejenem položaju in ki so izključeni
od sodelovanja pri narodnem in državnem
poslu, dasiravno so vsi ravnopravni in po-

litično zreli državljani. Davidović reagira
na Pašićev napad in pravi: Ali mi, v ka-
terih vrstah ni ljudi, ki so za časa prejš-
nje vojne stopali v zvezo z neprijatelji
svoje države proti svoji domovini, kjer ni
takih ljudi, ki bi v najtežjih momentih za
državo za hrbtom vlade sklepali naklepe
s tujimi ministri, smo upravičeni, da trdi-
mo, da šef radikalne stranke nima pra-
vice, da sumniči in obtožuje kogarkoli.
Na to se v proglasu tolmači velik uspeh,
ki je bil dosežen s tem, da so prišli po-
slanci HRSS v skupščino. Končno izjavlja
Davidović, da v tej borbi korakajo k zma-
gi tisti, ki so pošteni, in te zmage ne bo
onemogočilo žalostno dejstvo, da so ne-
kateri pustili vrste in sredi bitke prešli
na drugo stran.

Vlada korupcije v manjšini.

ZA VLADO 126 POSLANCEV, PROTI PA ŠE DANES 130 POSLANCEV. — VLADNI
TRIKI BREZUSPEŠNI. — 62 POSLANCEV HRSS BO SODELOVALO V SKUPŠČINI.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Nobenega
navdušenja ni opaziti v vrstah bloka ko-
rupcije. Prej bi se lahko trdilo nasprotno,
kajti v »Balkanu« in njemu sličnih časniš-
kih reptilih v Ljubljani, Zagrebu in Be-
lgradu ne morejo izbrisati dejstva, da je
vlada bloka korupcije v manjšini in to v
precejšnji in da je obsojena torej na živ-
ljenje muhe enodnevnice. Na strani vlade
je od 312 poslancev 108 radikalov, 15 Pri-
bičevićev, 1 (edini) poslanec srbske
stranke in mogoče še dva Radičeva di-
denta iz Hercegovine, torej skupaj 126 po-
slancev, dočim opozicijski blok že danes,
ko še ni verificiran 50 poslancev HRSS,
šteje najmanj 130 poslancev za sebe: 34
demokratov, 24 poslancev Jugoslov. kluba,
20 Radičevcev, 18 muslimanov, 14 poslan-
cev džemijeta (ki se je danes izjavil ponov-
no proti Pašićevi vladi), 11 zemljoradni-

kov, 8 Nemcev, 2 Črnogorci, 2 socialna de-
mokrati in Drinkovići. Radikali polagajo to-
rej svoje nade na to, da se jim s preiz-
kušeni sredstvi posreči iz demokratske-
ga kluba izvabiti še kakega poslanca. Pa
tudi te nade so jalove in treba bo podati
kmalu demisijo. V tem slučaju računajo ra-
dikali, da dobi Pašić volivno vlado in ši-
rijo take vesti, ki so brez vsake podlage in
ki imajo prozoren namen preplašiti Radi-
čeve poslance, da bi odšli iz Belgrada in
omogočili Pašiću in Pribičeviću, da vladata
v korist ožjih somišljenikov in v veselje
vseh sovražnikov naše države. Taki triki
pa ne uspevajo, kajti danes so Radičevi po-
slanci sklenili, da se vsi udeležijo sej par-
lamenta in bo jutri seji narodne skupščine
prisostvovalo vseh 62 poslancev Radičeve
stranke, kolikor jih je v Belgradu.

Poostrena kriza.

VELESRBI SLAVIJO SLOVENSKE VELESRBE.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Nova vla-
da je bila od tukajšnje javnosti sprejeta
zelo hladno in položaj se splošno smatra
kot zelo resen. Misli se, da se je kriza
zelo poostila in rodoljubni srbski kro-
gi s skrbjo gledajo na škodljivo delo-
vanje klike, ki si nadeva srbsko ime, pa
ga s svojim delovanjem sramoti in po-
nižuje ne samo v naši javnosti, temveč
še bolj v tujini, kjer današnji blok ko-
rupcije vse preveč dobro pozna. Edo-
ni par plačanih banditskih listov pove-
ličuje Pribičevića, Lukinića in ostale
hrvatske in slovenske demokrate, ki da
so se dvignili nad interese svojih voliv-
cev zaradi velikosrbske državne ideolo-
gije. Ti listi tudi odkrito izražajo svoje
nade, da bo sedanja politika dvojne me-
re dobila parlamentaren značaj in da
bodo eni samo plačevali, drugi pa igrali
valpte in beriče. Kdor čita program vla-
de bloka korupcije, si ne more misliti, da
živi v 20. stoletju. A tudi Balkan ne
opravičuje takih izpadov.

PAŠIČEVA SKRB.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Danes po-
poldne po seji ministrskega sveta je imel
radikalni klub sejo, na kateri je pozval
Pašić vse poslance, da morajo ostati v
Belgradu, ker je vladna večina negotova.

Vtis opozicijske javnosti v Zagrebu.

Vlada korupcije in nasilja.

Zagreb, 28. marca. (Izv.) Ves opozici-
onalni tisk prinaša vesti o sestavi nove vla-
de pod naslovom »Vlada korupcije in na-
silja«. Listi konstatirajo, da je Pašić hotel
izrabiti čas med verifikacijo prvih 20 hr-
vatskih zastopnikov in verifikacijo ostalih,
da v zadnjem trenutku prevrne položaj v
svojo korist. Pri tem je s Pribičevićem ra-
čunal na to, da bodo hrvatski zastopniki za-
pustili Belgrad. Tu se je pa temeljito zmo-
stil in dokazal, da hrvatskega naroda ne

Nato je poročal o koaliciji s Pribičevićem.
O njegovem poročilu se ni vršila nobena
debata.

BREZ VLADNE DEKLARACIJE.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Prva seja
vladnih predstavnikov bloka korupcije
se je vršila danes popoldne in je bilo so-
glasno sprejeto, da nova vlada ne poda
deklaracije, češ, da je nepotrebna, kajti
že člani vlade zadostno označujejo njen
program, ki bo istoveten z dosedanjim.
Glede verifikacije je sklenjeno, da se bo
vršila lepo počasi in se bo o pritožbah
razpravljalo zelo temeljito. Za jutri dop.
je sklicana seja narodne skupščine. Na
dnevnom redu je nadaljevanje specialne
debate o proračunu.

SEJA VERIFIKACIJSKEGA ODBORA.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Za jutri po-
poldne ob 4. uri je sklicana seja verifika-
cijskega odbora. Jutri se sestane pred-
sednik verifikacijskega odbora Gjurčić s
Pašićem, da bo dobil navodila za verifi-
kacijo mandatov poslancev HRSS.

»INFORMATOR« LJUBA JOVANOVIĆ.

Belgrad, 28. marca. (Izv.) Danes po-
poldne je bil Ljuba Jovanović na dvoru in
je kralja po svoji stari navadi obvestil o
položaju.

pozna. Ko bo Pašić predstavil zbornici novo
vlado, bo našel pred seboj 63 hrvatskih za-
stopnikov, ki so njegovi nepomirljivi na-
sprotniki. Pašić je bil tako nespreten, da je
s svojim postopanjem dal svoji vladi sam
značaj obrambe svojega režima. Kar se tiče
Pribičevića, je istotako špekuliral na odlo-
žitev verifikacije v korist svoje klike, toda
krona je imela pred očmi politične posled-
dice neverifikacije hrvatskih mandatov. Vi-
deč, da verifikacije ne bo mogoče odgo-
diti, se Pašić in Pribičević nadejajo na vo-
livno vlado. Toda Pašić se postavlja s tem
na nekorektno stališče. Ako bi se volivna
vlada poverila njemu, bi to bil afront ne
samo proti večini skupščine, ampak tudi

proti večini ljudstva. Kajti vlada ima za
seboj samo 600.000 volivcev, dočim jih ima
opozicija 1.200.000.

Zagreb, 28. marca. (Izv.) Danes popo-
ldne sta odpotovala v Belgrad dr. Maček in
dr. Krnjević. Zvečer pa so odpotovali v
Belgrad dr. Buč in skupina poslancev Hrv.
rep. selj. stranke.

Vaš dopisnik se je razgovarjal z dr.
Bučem in drugimi poslanci HRSS, ki so
mu izjavili, da se ustanovitev vlade Pašić
— Pribičević zdi kakor uvod k diktaturi.

ZAGREBSKA UNIVERZA ZATVORJENA.

Zagreb, 28. marca. (Izv.) Danes ob
10. uri popoldne se je zagrebsko vseučili-
šče zatvorilo do 2. aprila, ker so se vršile
izgredi. Vzrok je v tem, ker je častno so-
dišče podpornega društva izključilo iz pred-
sedništva in članstva predsednika Jovana
Mirkovića.

Velike povodnji.

Varšava, 28. marca. (Izv.) Povodenj
zavzema strašen obseg. Pod Varšavo je Vi-
sla prestopila bregove in poplavlila vse ce-
ste, ki vodijo v Varšavo. 20 km od Varša-
ve je poplavljenih 15 vasi. Tudi pri Lubli-
nu je nastala katastrofalna povodenj.

Praga, 28. marca. (Izv.) Po Češkoslo-
vaški so vse reke silno narastle, prav ka-
tastrofalne pa so vesti iz Slovaške. Tu je
več vasi pod vodo. Položaj prebivalstva v
vzhodni Slovaški in v Podkarpatski Rusiji
je obupen. Škoda je nepopisna. Ceste in
železnice so pod vodo. Promet je začasno
ustavljen. Košice so poplavljenе. Promet z
njimi je pretrgan. Reka Poprod je pri Or-
lovu porušila velik most. Mesto Unhorozd
je v veliki nevarnosti.

Dunaj, 28. marca. (Izv.) Deževje je
spravilo v tajanje velikanske množine sne-
ga po vsej srednji Evropi. Donava je dose-
gla čez 2 m nad normalo. Bati se je povod-
njske katastrofe za vso okolico, ker pri-
hajajo od Linca silni valovi, poplavljajoči
vse nižje stoječe kraje in polja.

Rim, 28. marca. (Izv.) Zadnja poro-
čila govore o več kot 100 ponesrečenih
radi neurja. Obalne pečine so izpodkopane
od ogromne vodne množine. Na nekaterih
krajih je morje vdrla na kopno. Sinoči je
bil potres med Palermom in Neapljem. V
Palermu se je porušila ena palača. Neurje
je napravilo veliko škodo. Mnogo hiš je v
okolju Amalfija popolnoma uničenih. Vla-
da je poslala na mesta nesreče takoj izdat-
no pomoč, da bi preprečila daljše nesreče.

Rim, 28. marca. (Izv.) Kralj je nocoj
odotoval v ponesrečene kraje. Papež je kot
prvo pomoč daroval 25.000 lir. Beguncev iz
ponesrečenih krajev je 20.000. Kraj Veticia
Minore je skoro popolnoma izginil s po-
vršja.

Budimpešta, 28. marca. (Izv.) Županija
Semplin je utrpela veliko škodo radi utr-
ganega oblaka. Mesto Satorujhely je pod
vodo. Nekateri hiše so morali izprazniti.
Škoda znaša nekaj stotin milijonov.

NOVA FRANCOŠKA VLADA.

Pariz, 28. marca. (Izv.) Novi kabinet
bo najbrže sestavljen takole: Predsedstvo
in zunanje zadeve: Poincaré; finance: Mar-
sal; trgovina: Loucher; vojna: Maginot;
javna dela: La Troquer; pouk: Juvenel;
kolonije: Fabri; notranje zadeve: George Ley-
gues; mornarica: Bokanovski; poljedelstvo:
Rimbert; delo: Daniel Vincent; pravosodje:
Mercier; osvobodjeni kraji: Louis Marin.

Pariz 28. marca. (Izv.) Selves je spre-
jel portfelj notranjega ministrstva. Mini-
strstvo za pravosodje je Poincaré ponudil
predsedniku poslanske zbornice Peretu, ki
bi bil obenem tudi namestnik ministrskega
predsednika, ministrstvo za poljedlstvo pa
je ponudil poslancu Le Fevre du Prey. —
Zbornica je odgodena do ponedeljka. Upajo,
da bo vlada sestavljena še danes.

FOCH V RIMU.

Rim, 28. marca. (Izv.) Thaan de
Revel je včeraj vrnil maršalu Fochu
svoj obisk. Francoski maršal je prav
laskavo izrazil o vtisih, ki jih je dobil
v Rimu. Umljivo je, da je fašizem postal
po Rimu v celi Italiji impozanten zgo-
dovinski pojav. Ta vtis mi je, je rekel po-
ročevalec »Giornale d' Italia«, še okre-
pil razgovor s predsednikom Mussolini-
jem. Fochovo bivanje v Rimu je povsem
zasebnega značaja.

Iz zunanje politike.

* Francoske notranje razmere. Poincaré, ki je bil te dni demisijski, a vnovič sestavlja vlado, je dobil nezaupnico povodom čisto postranskega vprašanja, namreč v debati, ali naj se pokojne uradnikom znižajo, kakor želi vlada, ali ne. Vladna večina v francoski zbornici, takozvani nacionalni blok, je sestavljena iz rojalistov pod Daudetom, katoliških republikancev (okoli 150 poslancev) in demokratsko-republikanske stranke, kateri pripadajo tudi Poincaré in predsednik Millerand. Opozicijo pa tvorijo radikali pod Herriotom, socialisti pod Blumom in komunisti pod Cachinom. Vendar pa se zdi, da časih nekateri člani vladne stranke glasujejo proti vladi, radikali pa za vlado, ker francoski volivni sistem pri ožjih volitvah dopušča fuzijo najrazličnejših strank, tako da je izvoljenih precej kompromisnih kandidatov. Večina v senatu je radikalna, pa vendar glasuje navadno za vlado. Pri vprašanju uradniških pokojnin pa so mnogi vladni poslanci glasovali proti predloženemu znižanju, ker je stvar zelo nepopularna, maja meseca pa se vrše nove volitve. Glasovanje proti vladi ni imelo namena vreči Poincaréja, marveč le nepriljubljenega finančnega ministra Lasteyrieja. Nova vlada pod Poincarejem ostane bržčas do volitev. Cela zadeva na zunanje politične smernice Francije ne bo imela nobenega vpliva.

Politične vesti.

* Demokratski značaji. Slovenska javnost se ni pozabila, na kakšen način je Žerjavova klika obdržala proti pogodbi z narodno-napredno stranko Reisernejev mandat. Trdila je namreč, da pogodba, po kateri bi moral priti na vrsto za državnozbornski mandat dr. Ravnihar, zato ne more biti več za demokrate obvezna, ker je dr. Ravnihar izjavil, da vstopi v radikalni klub. To je bil v očeh demokratov tak greh, za katerega ni nobene odveze in ki opravičuje demokrate k verolomstvu, kajti vstop demokrate v radikalni klub pomeni, kakor je »Jutro« takrat pisalo, najhujše izdajstvo. Ravniharja je zaradi tega »Jutro« dne 15. januarja 1924, št. 13., v uvodniku imenovalo »politično šviga-švago«, »pilpogačico«, njegove pristaše pa »amoralne špekulante«. Zdaj so pa vsi Žerjavovci in corpore uskočili v radikalni tabor, se zvezali s Pašičem in njegovimi amoralnimi špekulanti in so tako naravno postali tudi zavezniki radikalnih »političnih šviga-švag« v Sloveniji! In vse to so storili s tem, da so izdali svoj lastni demokratski klub, so padli torej na neprimerno nižjo stopnjo nego radikali, ki so ostali sami sebi zvesti. Dr. Ravnihar je moral zaradi prehoda v radikalni tabor odložiti mesto starešine jugoslovanskega Sokola. Ali bodo zdaj tudi Žerjavovski uskokili odložiti svoje sokolske čine? Dvomimo, kajti toliko značaja ti odlični pilpogačarji nimajo.

* Kako je sodilo »Jutro« o Pašičevi vladi? Dne 15. januarja 1924 št. 15 je »Jutro« v svojem uvodniku, očitajoč dr. Ravniharju izdajstvo samo zato, ker je baje izjavil, da se bo kot narodni poslanec pridružil radikalni vladi, pisalo: »Stranka, kuluka, zveze z Nemci in Turki, stranka korupcije in davčnega vijaka, ciničnega plemenskega hegemonizma, ki zlorablja državo in narod ter se norčuje iz uradništva«. Danes se je stranka »Jutra« s stranko kuluka, zveze z Nemci in Turki, stranko korupcije in davčnega vijaka, ciničnega plemenskega hegemonizma, zlorabljanja

države in naroda ter norčevanje iz uradništva sama zvezala! Lepe politične figure so slovenski demokrate, to se mora reči!

* Kako so »Jutrovi« fotografirali sami sebe. Dne 15. januarja t. l. št. 13. je »Jutro« na adresu z radikalni koketirajočih naprednjakov v uvodniku zapisalo, da so to »amoralni špekulanti, ki se zavedajo, da se zapišejo trinogu radi lastnih trenutnih osebnih koristi in na škodo svojih sorojakov, naroda in države.« Te besede »Jutro« lahko jutri zopet ponatisne v uvodniku, naslavljajoč jih samo nase, kajti z njimi je sebe samo točno zadelo. Po 26. marcu 1924 lahko vsak demokrat to lastno fotografijo, ki mu jo je preskrbelo »Jutro«, nosi vselej s seboj, da nikoli ne pozabi, kakšen je.

* Stranka ovinkarjev. Dne 15. januarja 1924 je »Jutro« očitalo dr. Ravniharju, da »je po ovinkih odmarširal v radikale«. Po ovinkih so odmarširali zdaj v isti tabor vsi Žerjavovci.

* V znamenju »enakopravnosti«. Nova vlada napoveduje odpravo pokrajinskega namestništva v Zagrebu, oziroma parcelacijo Hrvateke, »Narode« pa ve poročati o bližajočem se razpustu ljubljanskega občinskega sveta ter o imenovanju demokrate Baltiča za velikega župana v Ljubljani. Prva namera dokazuje, da novi režim sovraži Hrvate, drugi čin bi dokazoval, da se hoče posluževati protizakonitega nasilja in absolutizma, tretji pa, da bodo uskokili dobili svoje plačilo.

* Demokratski glas o Pribičevičevih uskokih. »Jedna je kriza ipak riješena!« piše »Primorski novi list« 27. t. m., ko razmotriva proces v demokratski stranki od zagrebškega kongresa l. 1922 dalje do Pribičevičevega prestopa v radikalno Pašičevo vlado. Dolgotrajne latentne krize v demokratskem klubu in stranki je zaenkrat konec. Ker je Pribičevičevo krilo demokratske stranke razumevalo pod jugoslovanstvom in demokracijo izrazilo protihrvatsko tendenco, da naj vsestranski belgrajski sistem vse vsrka tudi na račun prave demokracije, je moral priti do preloma prej ali slej z Davidovičevim krilom, ki se je stvarno ločilo v nazorih in metodah. Skoro dveletne mesaljanse med obema taboroma je zdaj hvala Bogu konec. Pribičevič se odkrito klanja pred Pašičem in njegovim režimom, ki ga je sam g. Pribičevič v parlamentu izrečno ožigosal za plemensko egoističnega in koruptnega. Njegovo časopisje bo proslavljalo, kar je še do pred kratkim proklinjalo. Še včeraj smo izrazili svoj dvom, da bi g. Pribičevič mogel tako naglo izvesti tak kardinalski »changez de place«, ali že danes je pokazal, da je njegov politični cinizem brez vsakega sramu in da ne pozna meje! Glede položaja v demokratski stranki po izstopu Pribičevičevih prijateljev pa treba reči: »Hvala Bogu, da se je demokratska stranka osvobodila mlinškega kamna, ki ji je visel na vratu! Oprostivši se njega in njegove hipokrizije ima zdaj demokratska stranka možnost, da resnično postane predstaviteljica prave demokracije in nepotrojenega jugoslovanstva in da zato more okrog sebe zbrati vse prave napredne elemente v celi državi!« Dolžnost bivše srbijanske opozicije je, da si zagotovijo pomoč za delo vseh poštenih Hrvatov. Slovencev in tudi prečasnih Srbov, da tako okrepljena nadaljuje boj in izvojuje zmago nad »Pašičevščinom«, ki liki mora tlačiti srbstvo in vse južno slovenstvo.

* Čudna pot v Kanoso. »Kdo slabi Jugoslovenstvo?« se vprašuje sarajevski »Jugoslavenski List« 27. t. m. ter karakterizira, da to ni Davidović, ki da je ostal

popolnoma dosleden in do preciznosti iskren svojemu desetletnemu jugoslovanskemu delu. Izdajica jugoslovanske ideje je Pribičevič, ki je zapustil demokratsko stranko v najkritičnejšem trenutku, da onemogoči sporazum Srbov s Hrvati. Ravno tedaj, ko je bilo treba ob veselem dejstvu prihoda Radičevcev v skupščino pozabiti radi države in naroda na vse neprilike, je vskočil v Pašičev tabor, češ, da noče Radičevcev, ker da so antidržavni. Da bi bil storil to kdo drugi, nas ne bi bolelo. Toda on perdestinirani vodja kompaktne narodne in državne jugoslovanstva, odičen s patrijotskim delom, tipični Srbo-Hrvat, duša srbsko-hrvatske koalicije, največji nasprotnik Radičevcev prav zato, ker da nočejo sodelovati v osvobojeni Jugoslaviji — on se postavlja na stran plemenskega režima. To nas je iznenadilo pri človeku, ki je do včeraj veljal za najdoslednejšega politika, za človeka, ki pri svojem delu točno pazi na kontinuiteto. Trije Hrvati v Pribičeviču družbi niso noben dokument za neplemensko politiko. Pa je plemenska. Pašič je s pomočjo Radičevcev, klerikalcev in muslimanov izigral demokrate, sedaj pa hoče s Pribičevičevo pomočjo obratno izigrati one prve. Nili prejasno, da pomagajo krepiti Pribičevič in njegovi, bodisi v pasivnosti bodisi v aktivnosti, samo plemenski režim in s tem desavuirajo svojo izredno lepo preteklost? — Tako je začela boleti glava tudi največje oboževalce Pribičeviča in njegove politike.

Beleške.

Tri priganjače velesrbstva ima Pašičeva vlada v Sloveniji. Direktno radikalna stranka v Sloveniji ni mogla dobiti tal, zato je poizkušala pridobiti Slovenijo za velesrbsko misel po indirektni poti, po slovenskih demokratih. To se ji je posrečilo in danes ima velesrbstvo v Sloveniji tri priganjače: »Slovenski narod«, »Narodni dnevnik« in »Jutro«. Tem bodo sekundirali še manjši »demokratski listi in lističi«. Slovenski narod kar očito proslavlja velesrbsko smer Pašičeve vlade, »Jutro« jo pa še sramežljivo zakriva pod krinko, »da morajo« slovenski!! demokrate braniti kulturne interese Slovencev in njih gospodarstvo. To bi se Rade Pašič smejal, če bi bral to »Jutrovo« naivščino.

* »Jutrovo« priznanje. »Jutro« priznava, da se nikdar ni resno borilo zoper radikalsko vlado, marveč je bila njegova glavna fronta zoper SLS. To smo vedno trdili!

Malo sramu je še ostalo. Uskočstvo Pribičevičeve skupine zagovarja »Jutro« s »taktično potezo v demokratski stranki, ki da ima eden in isti program, razcepljena da je le v taktičnem oziru. To se pravi z drugimi besedami, en del je za korupcijo, drugi pa proti njej. To je ves zmisel dvojne taktike!

* »Jutrovi« misijoni so doživeli z izmišljenim dopisom iz Radovljice grozovito blamažo. Verjamemo, da je »Jutro« ta blamaža silno neprijetna, ker dokazuje, kako nastajajo dopisi v »Jutru«. »Jutro« se hoče iz te blamaže izmotati z izgovorom, da se »v radovljiškem dopisu opisani misijonski dogodki niso vršili v Radovljici, ampak v eni izmed sosednjih župnij, pomota pa da je nastala vsled tega, ker je dobilo dopis iz Radovljice.« Ne boš kaše pihal! Katera pa je tista »sosedna župnija«, ki jo »Jutro« zamolčuje iz razumljivih razlogov? To je ista taktika kakor pri lopovski »Jutrovi« notici »nekaj za misijone« o zgodbi nekega duhovnika iz Dolenjskega in neko poštno upraviteljico. Kje in kdaj da se je tista zgodba izvršila? Dasi je lopovsko, take zasebne zadeve obešati na veliki

zvon, nam »Jutro« naše radovednosti vendar ne bo zamerilo, če prosimo odgovora na ponižno vprašanje: Kje in kdaj? In to za oba slučaja!

Nov napad na občine.

Pred seboj imam »Uradni list« št. 25 od 27. marca 1924, ki prinaša na uvodnem mestu kot »Uredbo osrednje vlade« (naše centralistične vlade) pod števil. 99: »Pravila o občinskih poštah«. Naš namen seveda ni, tolmačiti določila te najnovejše kurioznosti balkanske uprave, temveč opozoriti slovensko javnost, koliko bremen občinam in seveda občinskim davkoplačevalcem nalaga neznosni balkanski jarem. V soglasen in enodušen protest mora izzveneti naš klic proti tej najnovejši odredbi centralne vlade, klic proti uresničenju te nakane! — Sicer pa nima ta naredba niti najmanjšega kriterija kakega zakona in nosi samo dvoje podpisov: ministra za notranje posle M. A. Vukičevića in ministra za pošto in telegraf V. Vukičevića. — In kaj hoče ta uredba osrednje vlade? Da naj se povsod, kjer ni državne pošte ali druge poštne institucije, »po potrebi« otvorijo občinske pošte, ki naj opravljajo prav tisto poštno službo, kakršno opravljajo pošte sploh. Občinske pošte naj torej sprejemajo in odpravljajo v poštne službi: pisma, dopisnice, časnike, tiskovine, knjige, cenovnike, litografirane spiše in vse podobne pošiljke do 2 kg teže, blagovne vzorce do 500 g, pakete pa do 5 kg teže. Občinska pošta mora imeti vedno v zalogi znamk in drugih poštah vrednot za 200 (dvesto) dinarjev, ki se nabavljajo z občinskim denarjem pri državnih poštah. — Seveda si bo morala nabaviti občina tudi razne prejemne in oddajne knjige, potrdila za stranke in drugo — kajpada vse na občinske stroške, a dobiček od težkih poštah pristojbin bo požrla nenasitna državna bisaga.

Posebno zanimiva je določba čl. 33 te uredbe o občinskih poštarjih in občinskih »poštoňošah« (1). Po teh določbah naj opravljajo službo občinskih poštarjev tajniki ali pisarji dotičnih občin, za delo pa plačuj občina občinskemu poštarju mesečno nagrado, ki jo odredi občinski odbor. In po čl. 34 bo moral oni, ki ga odredi občina za občinskega poštarja, celo pri-seči pred duhovnikom vpričo župana, da bo točno opravljal svojo poštno službo. Župan bo moral nadzorovati točno izvrševanje službe. Itd. — Kakor rečeno, podrobneje pisati o tej najnovejši belgrajski iznajdbi ni naš namen. Kogar zanimajo še druge podrobnosti, naj čita »Uradni list«.

Toda protestirati moramo z najodločnejšim povdorkom proti temu novemu napadu na naše občine, proti napadu, ki ni nič manj gorostasen nego je zloglasni kuluk, in ki nalaga občinam in davkoplačevalcem le nova bremena, občinam pa še posebno ogromno dela, ki mu nikjer — ne v malih ne v večjih občinah absolutno ne bodo mogli biti kos. Je res že naravno v nebo vpiljoče, kar danes počenja vlada-joči režim z nami in našimi župani. Ne bomo se čudili, če bodo zahtevali od njih tudi, da bodo morali izvrševati posle državnih babic oni, od prostega ljudstva prosto izvoljeni, svobodni zastopniki ljudstva.

Kaj se pravi naposled, da se ustanavljajo občinske pošte »po potrebi«? Vsekakor nič drugega nego to, da hočejo polagoma odpraviti doslej obstoječe pošte po deželi, kakor jih »po potrebi« (1) že itak odpravljajo že dalj časa in sistematično, potem pa jih nadomestiti z občinskimi poštami, ki bodo kulukarile državi, to je izvrševale vsa dela za državo brezplačno, občine pa bodo plačevale ogromne izdatke za

Dr. W. M. Mac Govern.

Preoblečen v prepovedani Tibet.

(Dalje.)

Neham biti kuli.

V sobici so me položili na tla in sem spal tri ure. Ko sem se zbudil, sem vprašal, kako je našemu gospodarju ime. Bil je vladni uradnik in Sonam mu je bilo ime, nadzoroval je pošto zvezo med Indijo in Tibetom. Ker sem hotel vladi naznaniti svoj prihod, se tudi pred gospodarjem nisem hotel dolgo skrivati in sem mu hotel še isti večer povedati, kdo sem. Kolikor sem mogel, sem se v naglici spet prelevil v Evropejca, tudi umil sem se, sem šel h gospodarju in sem se mu predstavil. Ubogi Sonam se je tako prestrašil, kakor menda še nikdar v življenju ne; saj je prav on največ vedel o meni, ker je bil poslal navodila na vse oblasti ob poti. A kmalu se je zavedel in se je na vso moč potrudil, da se mi je dobro godilo. Moral sem iti v njegovo lastno sobo, on sam se je pa umaknil v malo sobico zraven. Tam sem stanoval ves čas svojega bivanja v Lhazi. V enem oziru je Lhaza zelo moderna, da imajo namreč samo najbogatejši svojo last-

no hišo. Manjši uradniki morajo stanovati v številnih velikih poslopjih, najamejo si pet do šest sob. Naša hiša je bila ena največjih stanovanjskih hiš v Lhazi; Sonam je imel stanovanje peterih sob.

Drugi dan sem rekel Sonamu, naj obvesti majorja Baileya in pa Dalailamo, da sem v Lhazi. Sam sem pa ostal doma, hoteč počakati, kaj bodo tibetske oblasti ukrenile. Bil sem pa tudi še zelo bolan in sem bil najrajši v postelji. Skoz okno sem videl na sejmski trg, sem imel torej najlepši razgled. Okno je imelo celo steklene šipe, za Lhazo nekaj nenavadnega; namreč šipe je v oknih sicer večinoma oljnati papir.

Vse jutro je bilo na trgu polno novoletnih posetnikov, vpili so, plesali in razgrajali. Tudi rakete so zažgali, včasih prav ogromne. Enkrat se je vsa hiša strahovito stresla in mislil sem, da je kdo bombo vrzel vanjo; razletela se je bila cela hišica raket; pet ljudi je bilo ubitih, več pa težko ranjenih. Vsled pomanjkljive sestave umetnega ognja se v Lhazi večkrat pripeti kakšna taka nesreča; Dalai-lama bi prodajo in uporabo raket zato rad prepovedal. Pa rabijo umetni ogenj tudi uradno, in sicer naznanjajo z njim nočne ure. Delopust naznanjajo na primer s tem, da zažgejo v vsakem okraju velikansko umetno žabo, in od takrat naprej ne sme biti nihče več na cesti.

Tsarong.

Tisto jutro je bil na Potali pri Dalai-lami veliki novoletni sprejem, h kateremu so bili povabljeni vsi odličnejši dostojanstveniki. Med sprejemom je bil naznanjen Dalai-lami moj prihod, kakor sem pozneje zvedel. Drugim ni nič povedal; poklical je samo svojega najljubšega ministra Tsaronga na stran in mu je rekel, naj me pokliče popoldne k sebi. Po sprejemu je šel Tsarong domov v svojo palačo, ki je bila prav blizu moje hiše in mi je napisal par prav vljudnih vrstic, naj ga obiščem. Seveda sem se povabilu takoj odzval. Sprejel me je zelo ljubezljivo in govoril sem z njim prav zaupno več kot tri ure.

Tsarong je prav nenavadna osebnost in eden res velikih mož Tibeta. Jaz za svojo osebo sem prepričan, da bi bil za Tibet lahko to, kar je bil Bismarck za Nemčijo ali pa Ito za Japonsko. Seveda so pa ljudje v Tibetu neprimerno slabši kakor na Nemškem ali Japonskem. On je pa tudi edini Tibetanec, ki se je z lastno močjo dvignil. Sicer v Tibetu ni kast, kakor so v Indiji, a trideset prvih rodbin ima v rokah vsa višja uradniška mesta; izjeme so le službe lam in samostanskih opatov, ki se obnavljajo po »zopetnem učlovečenju«. Za prvimi trideset rodbinami jih pride stoindevajset drugih, ki so jim prihranjene nadaljnje važne službe. Tsarong ni bil ne med prvimi in ne med drugimi. Njegov oče

je bil navaden kmet in izdeloval strelne loke in puščice. Čudno je pa, da je ravno to delo v Tibetu skrajno nečastno in so ti isti ljudje med najnižjimi. Ime Tsarong si je nadel minister šele pozneje in si je pridobil tudi naslov šapi.

Že kot deček je bil v Lhazi znan po raznih zgodnjih prigradah in je moral štiri-najst let star pobegniti v Mongolijo; tu je postal nekaj potujoč srečelovec. Veliki trenutek njegovega življenja je prišel leta 1904. Takrat je moral Dalai-lama pred Younghusbandovo ekspedicijo sam bežati v Mongolijo. Nihče ni hotel ostati v njegovi službi in je bil vesel, da se mu je Tsarong ponudil. Ta se je imenoval takrat še z domačim imenom Namgang. Mladi deček je bil zvest in razumen, postal je ljubljenec Dalai-lame in mu je ta kmalu poveril važne službe. Leta 1908. je prišel Dalai-lama nazaj v Tibet, Namgang je postal stotnik v njegovi telesni straži. Leta 1909. so vdrli Kitajci v Tibet, in Dalai-lama je moral zopet bežati; stotnik Namgang je Kitajce toliko časa zadrževal, hrabro se boreč, da je Dalai-lama srečno utekel v Indijo. On sam pa se je splazil skoz kitajske vrste, preoblečen kot sel indijske vlade, in sta se z Dalai-lamo v Dardžilingu spet sešla. Zato se mu je zdelo moje potovanje v Tibet še posebno zabavno, saj je bil napravil isto pot, kakor jaz, samo v obratni smeri. Leta 1912. je izbruhnila na Kitajskem revo-

poštno osebje in za tiskovine, dočim bo država pobirala in pobasala v razna nenasitna žrela že itak do blaznosti visoke pristojbine in bogate dohodke od njih. — Ne dvomimo, da bo odpor proti temu najnovejšemu atentatu na naše občine in na žep davkoplačevalcev kolosalen ne le od strani prizadetih občin, temveč splošno od vse javnosti, ki že itak le z zobmi skripajoč prenaša razne belgrajske — oslarije.

Naposled pa: Ali obstoji kaka v postavi določena obveznost za izvrševanje te uredbe, ki ni zakon? O tem pa prosimo, da se izjavijo v to poklicani gospodje pravniki.

Dopisi.

Iz Trbovelj, dne 28. marca 1924. V korist občini in javnosti izvrši občina po sklepu in pritrditvi pristojnih faktorjev sledeče: 1. Premostitev Trboveljščice v kraju Trbovlje, kar bo za voznike velike koristi, kraju samemu pa v kras. 2. V počaščenje spomina znanstvenika-zgodovinarja dr. Kosa se dovoli podpora Din 5000.— za nadaljevanje njegovega največjega slovenskega znanstvenega dela. 3. Kmetijski podružnici v Trbovljah se dovoli podpora Din 25.000.— kot prispevek k fondu za zavarovanje živine. S to podporo je kmetijski podružnici omogočen začetek plodonosnega delovanja, kar bo v korist živinorejcem in delavstvu. 4. Z ozirom na vedne in stalne epidemije se sklone nastavitvi obč. desinfektorja, ki bo obenem imel nalogo, da stalno pregleduje vsa stanovanja, da se tako pride v okoliš raznim boleznim, ki zahtevajo med delavstvom in njihovimi rodbinami velikanke žrtve. 5. Vodovodna dela za zgradbo občinskega vodovoda so se oddala trdki prof. ing. dr. Miroslav Kasal v Ljubljani kot drugi najcenejši trdki za znesek Din 1 milijon 885.000.—, četudi je bila nižja ponudba druge trdke, ki pa je po celem ustroju popolnoma nemška. Pri delu pridejo v poštev samo domače moči, da se tako odpomore brezposelnosti. V stvarnem vodstvu kakor tudi med delavstvom ne bo nobenih nemških ali inozemskih moči, ker imamo domačih dovolj na razpolago. 6. Na prošnjo posestnikov na Tereziji in okolici Topolovščice se čez potok Trboveljščico napravi nujno potreben železo-betonski mostič. Iz tega lahko razvidi javnost, pa tudi vlada (— če nima deske pred očmi —), da je občina Trbovlje v dobrih rokah moža gerenta, ki izvaja le eno, kar je v občo javno in v gospodarsko ter kulturno korist občine. Že trud za odpravo zdravstvenih nedostatkov je največje hvale vreden. Predvsem naprava in izvršitev tako nujno potrebnega vodovoda. Kaj je to v primeri s Korenovo opekarno?! Kakor pa smo že poročali v zadnjem dopisu — vlada, ne le da menda noče vpoštevati delovanja sedanjega gerenta in ga hoče centralna vlada baje spodrežati, namesto da bi mu dala kak »orden« za to, da popravlja neodpušljive grehe bivšega komunističnega gerenta Mihe Korena radikalskega vladnega ljubljence, ki zasluži vse kaj drugega nego protekcije od radikalskega režima, najmanj pa, da se ga nažene čez občinski plot. — Neprecenljive vrednosti za delavstvo je sedanje delovanje gerenta A. Fortiča v sanitarnih ozirih. Pa tudi v narodnem oziru je treba konstatare, da je na mestu, ker skrbi, da se ne odjeda kruh domačinom z nameščanjem delavstva tujerodnega življa. Občina Trbovlje bi se morala pač »lepo« zahvaliti vladi, če bi zopet nastavila za gerenta moža, ki bi mu bila korist občine zadnja skrb, prva pa lastni žep in žep njegovih komunističnih pajdašev. Kar se tiče daril občine v kulturne svrhe, moramo konstatirati to-le: Sram bodi državo, ko prepušča skrb za to občinam, mesto da izvršuje sama, kar je le njena dolžnost.

Lucija, in disciplina kitajskih čet v Tibetu se je zelo zrahljala. To priliko je porabil Namgang, da pridobi Dalai-lami prejšnjo veljavo. Neopažen se je splazil nazaj v Tibet, je kmete povsod naščuval, da so se uprli, in je slednjič kitajsko posadko prisilil, da se je vdala. Tibetske dostojanstvenike, ki so se bili sprijaznili s Kitajci, je poslal v prognanstvo ali pa so jih enostavno pobili. Med zadnjimi je bil tudi neki državni tajnik ali šapi, Tsarong imenovan. Bojujoči se menihi so Tsaronga in njegovega sina na ulicah Lhaze na kose ssekali. Dalai-lama se je zmagoslavno vrnil nazaj v sveto mesto in je iz hvaležnosti imenoval stotnika Namganga za šapija, za »ministra novcev« in za najvišjega generala. Poleg tega je dobil posestva ubitega Tsaronga. Da bi mu bila pa posestva bolj varna, se je iz previdnosti poročil še s hčerjo in snaho Tsarongovo ter si nadel njegovo ime. Danes je Tsarong brez dvoma največji in najmočnejši mož Tibeta. Ima zelo moderne nazore in upa, da se bodo Tibetanci prav tako zdramili k novemu življenju kakor so se Japonci. Po njegovem nasvetu je vpeljal Dalai-lama veliko reform in so se izkazale kot zelo blagodejne. Seveda pa novotarje niso vsem všeč, zlasti ne menihom; bojijo se Tsaronga in sovražijo ga. Večkrat so ga že zavratno napadli, in ima sedaj močno telesno stražo. (Dalje sledi.)

Sv. Lenart nad škofjo Loko. Dne 16. marca je g. dekan Matija Mrak blagoslovil vpricho številnega domačega ljudstva naša dva nova zvonova. Viliha jih je v popolno našo zadovoljnost livarna v št. Vidu nad Ljubljano. Zdaj bodo prazniki spet prišli do svoje veljave, zakaj lepo zvonjenje naredi vsaj pol praznika. — Imeli smo koj prve dni po blagoslovu prvega mrliča, ki so mu novi zvonovi peli zadnjo pesem. Pa takega, kakor ne povsod. Komaj en teden staro cigankico. In mati jo je sama prinesla pokopat, kakor Luca v dr. Tavčarjevem »Cvetju v jeseni«. Samo da ni tako vekala...

Iz Idrije. Tudi v našem mestu so začeli italijanski fašisti z Dalmatincem Vlahovičem na čelu izkazovati svojo moč nad našim mirnim ljudstvom. Posebno zadnje čase, ko se bliža dan volitev, kažejo bojovitost v tem, da napadajo naše ljudi brez vsakega povoda. Tako se je zadnje dneve dogodilo več slučajev. Nekega delavca, ki je znan kot miren človek, so skoraj dan smrti pobili in to seveda brez vsakega vzroka. Na dan sv. Jožefa je večja skupina fašistov napadla neki pogreb na glavnem trgu, nastala bi bila lahko strašna katastrofa, da se ne bi posrečilo s pomirjenjem razpršiti razgrajalce. In tako se vršijo dan za dnem napadi nad našim ljudstvom samo zato, ker noče prodati svoje narodnosti. Tako je danes v »osvobojeni« deželi, kjer ne vlada zakon, kjer se ne izpolnjujejo obljube voditeljev italijanskega naroda, ampak vladajo samo nasilja in krivice. Mi pa upamo, da bo tudi teh nasilj enkrat konec in dobimo zadovoljenje za te vnebovpijoče krivice.

Dnevne novice.

— **Pogreb dr. Sebastijana Elberta.** V petek, 28. marca ob pol 11. uri so z veliko slovesnostjo pokopali zemeljske ostanke novomeškega prošta g. dr. Seb. Elberta. V kapiteljski cerkvi je imel žalni govor prevzvišeni gospod škof dr. A. B. Jeglič, ki je omenjal zasluge pokojnika. Po cerkvenem opravilu se je razvil velik pogrebni sprevod, ki se ga je udeležilo kljub silno slabemu vremenu vse meščanstvo in okolica, vse šole, organizacije. Oblasti so bile zelo številno zastopane; pokrajinska uprava po g. dvornemu svetniku Kremenšku, stolni kapitelj ljubljanski po dveh zastopnikih, duhovnikov je bilo okrog 40, med njimi mnogo redovnikov. Pomnožen cerkveni zbor je pod vodstvom g. skladatelja in pevovodje Ig. Hladnika zapel žalostinko. Truplo so položili v grob pokojnikove matere. Pogreb je pokazal, kako splošno je bil pokojni priljubljen. N. v m. p.

— **50 letnica generala Maistra.** Naš zasluzni general Rud. Maister slavi danes petdesetletnico svojega rojstva. Povodom tega jubileja je razstavil g. akad. slikar Franjo Sterle portret g. generala Maistra v izložbi konfeksijske trgovine Gričar & Mejač v Šelenburgovi ulici v Ljubljani. Portret je eno najboljših del g. Sterleta. G. generalu želimo ob njegovi petdesetletnici, da bi še dolgo dobo let užival plodove svojega idealnega dela.

— **Zupanski tečaj v Mokronogu.** Kakor smo že priobčili, bo zupanski poučni tečaj v Mokronogu naslednjo nedeljo, dne 6. aprila t. l. — Dodatno obveščamo ondotne sosedne občine, da se prično predavanja ob 8. uri dopoldne in se nadaljujejo po potrebi tudi popoldne. Predavanja bodo v šolskih prostorih. Vabljeni so občinski zastopniki občin mokronoškega sodnega okraja: Mokronog, St. Janž, St. Rupert, Škocijan, Šmarjeta, Trebelno, Tržišče; pa tudi iz sosednjih občin kot: Sv. Križ (Moravče) pri Litiji, Mirna iz novomeškega okraja, morda tudi iz Trebnjega i. dr. — Obračamo se še enkrat na občinske zastopnike, da z medsebojno agitacijo poskrbe za številno vdeležbo vseh brez izjeme. Poleg dveh državnih uradnikov iz Ljubljane predava tudi vojaški strokovnjak o važnih vojaških zadevah. — Zupanska zveza.

— **Kraljica Marija v Parizu.** Dne 27. t. m. je kraljica Marija v spremstvu svoje dvorne dame iz Nizze došla v Pariz, kjer ostane dva do tri dni, nakar se zopet vrne v Nizzo.

— **Nerazumljivo postopanje.** Ministrstvo za narodno zdravje je z uredbo ukinilo vsa sekundarska in asistentska mesta po bolnicah, in se od polovice 1924 naprej nastavljajo le takozvani stažisti ali zdravniški praktikanti, ki morajo eno leto odslužiti v gotovih bolnicah, da si pridobijo dovoljenje za izvrševanje privatne prakse. Ker morajo sedaj promovirani zdravniki to praktično leto odslužiti, jim je gotovo na tem, da kakor hitro mogoče vstopijo kot stažisti v bolnice, in pridejo kakor hitro mogoče v prakso in do zaslužka. Čas je denar! Država ima tedaj dolžnost, če sila na novo promovirane zdravnike k enoletni praksi, da jih takoj razdeli po bolnicah, čim se oglase, ker to ni noben nastop kake državne službe, in država ne prevzame nobenih obveznosti po tem dokončanem praktičnem letu. Najkrajša pot bi bila ta, da se stažist oglasi pri ravnateljstvu bolnice, ki ga dodeli oddelku, ali pa če ni prostora, odsluži, naznani nastop službe stažista sanitetnemu šefu, ki mu nakaže prejemke. Po končanem praktičnem letu mu itak da vsak šef oddelka, na katerem je moral prakticirati, potrdilo o službovanju. Toda naše ministrstvo narodnega zdravja ni te-

ga mnenja. Ono misli, da mora minister sam imenovati stažista-praktikanta, ko vendar nima stažist z uradniškim vprašanjem ničesar opraviti. To le po nepotrebnem zavlačuje vstop stažistov v bolnico, in mu povzročuje vsled te zamude obšutno materialno škodo, in škodo tudi zavodu, ker mu primanjkuje pomožnih zdravnikov. Ministrstvo zahteva vse listine od rojstnega lista do zdravniškega spričevala, kakor pri uradnikih. Seveda leže te vloge tedne in tedne pri ministrstvu, a istotako čakajo stažisti tedne in tedne na vstop, bolnice pa na pomožne zdravnike. Tako so še vse vloge za mesta stažistov do polovice pri ministrstvu brez rešitve. Stažist pa tudi prostovoljno ne more vstopiti v bolnico, ker mu ta čas prostovoljnega službovanja ne šteje v predpisano praktično leto. Ali še ne bo konec tega brezmišelnega birokratizma. V bivši Avstriji je slovel »Amtsschimmel«, in smo bili večkrat zelo nejevoljni, če ga je kak šef preveč jahal. — Kaj pa naj danes rečemo?

— **Promocija.** V soboto, dne 29. t. m. je na graškem vseučilišču promoviral g. Mihael Kamin iz Čateža pod Zaplazom za doktorja vsega zdravilstva.

— **Izpiski iz cerkvenih knjig za državne nameščence.** Ministrstvo za vere je odredilo, da morajo vsi cerkveni uradi izdajati državnim nameščencem izpiske iz cerkvenih knjig v svrhu ureditve osebnih ali družinskih pravic v smislu čl. 128. uradniškega zakona brezplačno.

— **Napredovanje rezervnih častnikov.** Z Vojnim listom št. 13—14 so bili imenovani za rezervne poročnike: Janko J. Kelec, Dragotin J. Gabrijel, Ernest H. Erlih, Lovro J. Poštar, Franc J. Vidic, Alojzij A. Vehovec, Matko I. Miklič, Franc F. Terseglav, Alojzij F. Plantar, Avgust A. Zadnik, Milan A. Vavpotič, Franc F. Medič, Alfred L. Smole, Valentin V. Brence, Franc F. Gornik, Joža J. Krajer, Avgust P. De Linc, Josip J. Obad, dr. Franc I. Černe, Janko I. Košmerl, Josip J. Kersnik, Stefan B. Prohaska, Franc D. Gregorič, Mirko I. Gruden, dr. Anton P. Vrgoč, dr. Alojzij I. Vrtačnik, Ludvik L. Štraus, Zlato A. Ester, Franc A. Bizjak, Teodor F. Šetina, Janko J. Babnik, Teodor I. Defrančeski, Marko A. Prpič, Rudolf M. Fister, Ivan I. Zapečnik, Josip A. Furlan, Franc P. Hojs, Josip J. Čepel, Josip I. Černe, Franc A. Pustoslemšek, Srečko I. Lenart, Franc F. Jarh, dr. Vojeslav M. Mole, Ljubomir M. Kobal, Alojzij F. Kavšek, Friderik J. Vurner, Franc P. Škof, dr. Milan J. Komljanec, Vilko F. Toma, Josip J. Grile, Rudolf A. Šegula, dr. Milan D. Perič, Edvard A. Tancig, Franc I. Brecljnik, dr. Janko D. Kotnik, Ivan I. Košiček, Edmund F. Sila, Ivan P. Cukati, Oskar O. Silih, Franc J. Stopar, Josip J. Urbančič, Josip J. Šenk, Franc S. Rodošek, Josip E. Vajs, Lovro I. Svetina, Janko J. Medved, Vid I. Barle, Arnošt K. Franke, Anton F. Bratina, Josip J. Princ, Franc A. Podbregar, Josip F. Trtnik, Ivan I. Zupančič, Jurij J. Vuga, Karel M. Turk, Franc F. Jankovič, Maks P. Unger, Albin F. Pleško, Albin J. Smid, Ivan J. Šturm, Leo J. Dekleva, Ciril Poklukar, Antje A. Mihelič, Janko B. Pestotnik, Miha I. Godec, Florjan T. Zupanc, Bogomir J. Mesojedec, Josip I. Špenko, Viktor A. Leskovar, Josip J. Satler, Bogdan F. Ferline, Irenko R. Forenpoher, Albin M. Breznik, Vinko J. Jalen, Franc A. Hajnšek, Herbert F. Svetelj, Ivan I. Hrovat, Joža I. Vokač, Vilko D. Kotnik, Stanko M. Kreč, Ivan Miha A. Znidarič, Rudolf Gmajner, Fabjan L. Jurkovič, Stanko A. Pleše, Viktor L. Misner, Ivan S. Dean, Miroslav M. Herlinger, Silvij A. Pakiž, Peter P. Pap, Sigrid L. Wolmut, Franc M. Mesesnel, Kornel P. Mlinarič, Franc I. Pezdich, Stanislav I. Vrezec, Aleksander A. Koprivec, Janko I. Šprajcer, Jožef J. Pinterič, Franc J. Oblak, Dominko F. Cebin, Jože J. Štirn, Josip N. Ličen, Franc F. Lovrec, Robert L. Rot, Franc J. Hike, Miha M. Štefančič, Edmund A. Gregl, Ciril F. Picek, Joško Š. Levanič, Ivan I. Kit, Peter T. Rivol, Anton M. Puntarič, Niko G. Pasek, Oto M. Kester, Vinko V. Bertalan, Rudolf J. Karl, Mirko D. Prstec, Vilko L. Horuc, Caharija V. Babič, Matija B. Banovec, Mirko I. Dujc, Josip I. Klemenčič, Slavko A. Korosec, Ferdinand A. Lovrec, Zmago J. Bregant, Maks F. Zagar, Franc M. Simčič, Martin Car, Zvonko F. Svetec, Franc A. Babič, Viktor K. Zemljčič, Arnold F. Hofman, Otokar I. Hudec, Edvard L. Kaiser, Rudolf V. Čop, Edvard S. Zorko, Edvard F. Bučar, Janko F. Dervnovšek, Ladislav I. Mlakec, Janko A. Kovačec, Bogomir E. Deu, Davorin I. Ranzinger, Lojze J. Osterc, Adolf R. Sokol, Slavko F. Vuk, Josip I. Zakrajšek, Joža F. Završnik, dr. Josip I. Goljčšek, dr. Ludvik A. Valjavec, Ivan J. Grget, Franc J. Juhart, Franc J. Stiplovšek, Josip A. Raz, Ivan J. Lah, Zvonko Z. Zemljčič, Ivan J. Cerinič, Ludvik J. Fuks, Anton I. Brodnik, Vekoslav J. Kostevec, Stanko Tominec, Ivan Ogorelec, Franc J. Gorečan, Jakob Perhavec, Anton Kancler, Franc Hike, Franc D. Peric, Josip Režan, Ivan M. Lipovščak, Blaž Rukavina, Albin Juhart, Franc A. Raguz, Franc P. Raspotnik, Zmago O. Kristan, Jakob J. Bergant, Henrik H. Kodela, Karel K. Jagodič, Viktor I. Mramor, Franc A. Polak, Dragotin M. Hočevar, Dragotin D. Mikec, Josip I. Černe, Boris J. Sepetavec, Franc M. Vernik, Adolf A. Oček, Franc F. Hajnriher, Peter J. Jereb, Franc I. Lukman, Sava L. Bloudek, Franc J. Rifelj, Radovan K. Mejovšek, Ivo A. Lončar, Dominko J. Cerjak, Franc I. Dolničar, Edvard F. Škrobar, Stojan A. Guzelj, Franc

A. Kalina, Lovro F. Lipica, Josip J. Glad, Franc F. Babusek, Anton A. Casel, Zlatko V. Centner, Josip J. Gosak, Davorin A. Plis, Miroslav L. Fetič-Frankheim, Slavko J. Pretnar, dr. Franc F. Kandare, Peter A. Glažar, Franc F. Krivec star., Ivo L. Melika, Mirko Kežar, Ivan I. Bartl, Miha M. Sevnik, Franc M. Znidarič, Stanko F. Oset, Ivan I. Samec, Iv. A. Kristan, Lojze N. Pirnat, Vlado A. Lokar, Slavko F. Papež, Maks A. Juvanc. (Dalje sledi.)

— **Delovni red za tvorniška in obrtna podjetja.** Po zakonitih predpisih morajo vsa podjetja tvorniškega značaja imeti uradno potrjen delovni red za svoje obrate in mora biti tak delovni red tudi v obratovlasičju vidno nabit. Zveza industrijcev je izdelala okvirni delovni red, ki naj njenim članom služi kot vzorec za delovne rede, koje predložijo pristojnemu oblastvu v odobritev. Obe inspekciji dela v Ljubljani in v Mariboru sta vidirali delovni red, izdelan po Zvezi industrijcev tako, da v splošnem ni zadržka za uradno potrditve delovnih redov, ki se sestavijo po tem vzorcu. Ker je Oblastna inspekcija dela v Ljubljani izrekla željo, da se naj omogoči uporaba vzornega delovnega reda tudi večjim obrtnim podjetjem v Sloveniji, ki doslej vobče nimajo pravičnega delovnega reda, je Zveza industrijcev na novo založila svoj okvirni delovni red in to v obliki brošure in v obliki plakata in je ta delovni red interesiranim podjetjem na razpolago. Pisarna Zveze industrijcev v Ljubljani, Aleksandrova cesta 5, sprejema naročila.

— **Lastavice je vedno manj.** Kakor trdi Collinge, se je število teh ljubeznivih ptic poslednja leta silno skrčilo. Zlasti v l. 1918, 1919 in 1920 so se zmanjšala njih krdele. Collinge sodi, da so dosti krivi morski svetilniki ter stražni parniki, ker se ob njih pri preseljevanju mnogo lastavic ubije. Precej krivde pade tudi na hitro množče se vrabce, ki jemljejo vračajočim se lastavicam gnezda ter jih trgovlavo preganjajo. Vsako leto se vrača iz južnih dežel manj lastavic tudi zato, ker jih prebivalci južnih krajev na tisoče in tisoče polove in pojedo. Ako ne bodo izdale oblasti v varstvo lastavic ostrih naredb, bo prišlo do tega, da bo ta mila in koristna ptica redek gost v naših krajih.

— **Kolkovanje brzojavnih vlog na državne oblasti.** V smislu ministrske naredbe je bilo doslej treba kolek do dva dinarja za brzojavne vloge, prošnje in pritožbe na državne oblasti prilpepi na brzojavko samo. Če je pa bila kolkovina večja od 2 dinarjev, jo je morala sprejemna postaja vsa nalepiti na poročilo, ki ga je morala poslati oblasti, na katero je bila brzojavka naslovljena. Ker se je pa kolkovina za take vloge zvišala najprej na 3, pozneje pa na 5 dinarjev, je ministrstvo odredilo, da naj se kolki za brzojavne vloge prošnje in pritožbe na državne oblasti, za katere je z zakonom o taksah kolkovina sedaj odmerjena na 5 dinarjev, vselej v celem znesku prilpepijo na brzojavke same, in sicer tudi tedaj, ako bi se ta kolkovina zopet zvišala.

— **Brzojavke na zastopstva tujih držav v naši kraljevini se ne kolkujejo.** Ameriški konzulat v Belgradu se je pritožil na ministrstvo, da zahtevajo nekateri brzojavni uradi od oseb, katere se brzojavno obračajo na ta konzulat, tudi kolek, ki je po zakonu o taksah predpisan za pismene in za brzojavne vloge. Pomniti pa je treba, da je v smislu zakona o taksah kolkovati pač vse brzojavne vloge na naše državne oblasti, ne pa tudi takih, ki so naslovljene na zastopstva (poslaništva in konzulate) drugih držav v naši kraljevini.

— **Kako se bodo štela službena leta poštnim uslužbencem,** kateri so služili po prevratu v Avstriji ali Italiji ter so šele kasneje vstopili v službo države SHS? Kakšni dokumenti so potrebni v dokaz tega službovanja? Odgovor: Ta službena leta se štejejo kakor nepretrgana službena doba. Potrebni dokument je dekret avstrijske oziroma italijanske poštne oblasti.

— **Osebnosti v pošte.** Premeščeni so: Tajnik III. razr. Anton Suhač od poštnega ravnateljstva v Ljubljani k poštnemu ministrstvu v Belgrad; uradnik VI. razr. Karel Vrančič od glavne ljubljanske pošte k pošti na glavnem kolodvoru v Ljubljani; poštarji ozir. poštarice V. razr. Milo Trošt od poštnega ravnateljstva v Ljubljani na glavno pošto v Belgrad; Mihaela Tavčarjeva od glavne pošte v Ljubljani na poštno filijalko 3 v Ljubljani; Gregor Hribar od glavne pošte v Ljubljani k ljubljanskemu poštnemu ravnateljstvu, Fr. Ferjančič od poštnega ravnateljstva v Ljubljani na ljubljansko glavno pošto in František Leben od poštnega ravnateljstva v Ljubljani na ljubljansko poštno filijalko 3; poštarji ozir. poštarice VI. razr. Ivan Drašček iz Ljubljane v Maribor, Magda Ločnikova iz Ljubljane v Kamnik, Reza Prijateljova iz Grobelnega v Kranj, Pavla Zabukovčeva s poštne filialke 3 na glavno pošto v Ljubljani ter Alojzij Knez od ljubljanske kolodvorske pošte v Kranj; poduradniki V. razr. Anton Horjak od poštnega ravnateljstva na ljubljansko kolodvorsko pošto in Jernej Svetlič z ljubljanske kolodvorske pošte k poštnemu ravnateljstvu v Ljubljani; poduradniki III. razr. Leopold Ham s kolodvorske pošte k poštnemu ravnateljstvu v Ljubljani. — Odpovedali so poštne službo: začasni poštarici I. razr. Vera Plehanova v Vidmu—Dobrepoljah in Natalija Zemljakova v Radečah pri Zidanem mostu, dnevničar Mihajlo Karunos v Ptuj ter tehnični delavec VI. razr. Anton Lotrič pri poštnem

ravnateljstvu v Ljubljani. — Trajno je upokojena poštarica VI. razr. Marija Perčičeva na Jesenicah na Gorenjskem.

— **Prošnja.** Okrajno sodišče v Murški Soboti kot varstvena oblast išče siroto Otona Maitz iz Serdice, okoli 14 let starega, ki se nahaja od leta 1918 pri nekem posestniku na bivšem Spodnjem Štajerskem v oskrbi. Dotični, ki ima fanta v oskrbi, oziroma vsak, ki mu je kaj znano o njem, se prosi, da javi go-ri navedenemu sodišču, kje in pri kom se fant nahaja.

— **Bosopeti vlomilec.** V noči na 25. marca je bilo vlomljeno v gostilno Ludvika Dolničarja v Hrastju pri Mostah. Vlomilec je moral biti neki mlad fant. Ubil je šipo na oknu. Ker je pa bil bos, se je obrezal po nogah. Po tleh so se namreč poznali krvavi sledovi in odtisi bosa otročje noge. Odnesele ni drugega kot pehar, v katerem je bilo samo 20 jajc. Napravil je škode samo okrog 150 Din.

— **Razne tatvine.** Posestniku Francetu Karatu pri Sv. Primožu je odnesel hlapec Avgust Sos od Slovenjega gradca 6430 Din, več obleke in perila ter gospodarjeve dokumente. Škoda znaša okrog 9000 Din. — V Stari vasi je bilo ukradenega posestniku Ivanu Godlerju iz nadvlepnega poda več perila, ki se je sušilo, v skupni vrednosti 500 Din. Vlomilca so domačini opazili in trdijo, da je bil podoben preoblečenemu ruskemu beguncu.

Primorske novice.

p **Preganjanje slovenskih učiteljev.** Italijanom je vsak zaveden učitelj trn v peti. To mu dajo tudi občutiti. V sredstvih so v novejših razmerah toliko izbirčni, da svoje nasilje pokrijejo s figovim peresom kake preveze. Tako so v zadnjem času pognali čez mejo učitelja Hermana Kmety iz Podkrajja, dasi stvar zaradi njegovega državljanstva (opcije) še ni končno javno rešena. Poslali so ponj fašistovski milico, ki ga je odvedla najprej v Gorico in nato v Vipavo pred komisarja Nicoletti. »Svetovalci« so mu, naj odide iz države. Kaj je hotel? — Učitelja Alojzija Zorža v Postojni, ki je bil podpisal slovensko kandidatsko listo, so pod izmišljeno pretezo, da je otrokom prepovedal govoriti italijansko, čez noč prestavili v Knežak. — Učitelj Jožef Mislaj v St. Petru na Krasu je moral sredi leta napraviti prostor protežirancu fašistu Malalanu. Da so dobili pretezo za premeščenje, je šentpeterski komisar ukazal Mislaju, naj agita za Lego Nazionalno in pozdravi zastopnike tega društva. Mislaj je to odklonil, češ da je to pač naloga italijanskega specialista na šoli. Tudi vabilu na slavnostno kosilo se Mislaj ni odzval. Par dni nato je bil premeščen v Bukovlje.

p **Italijanska volivna kampanja po Vipavskem.** Italijani so po Vipavskem razvili posebno živo volivno kampanjo. Pri tem so vpregli pred svoj voz »viteza« Bandija in Peterla, bič in vajeti pa imata v rokah kandidat Pisenti — prosluli bivši videmski prefekt — in pa goriški podprefekt Nicoletti. Le-ta svoj dohod v posamezne kraje tamkajšnjim županom naznani in s tem župane priklili, da se udeležijo shodov. Sodelujejo seveda fašisti z godbo in petjem, režija je premišljena in mojstrska — ni zlomek, da se shod ne bi »sijajno« obnesel. Upajmo, da na naš Vipavce ne bo umazal obraza pred vsem svetom ter da bo izid volitev vse te teatralne uspehe družbe Nicolotti - Pisenti - Bandelli-Peternelli temeljito izpovedal.

Gospodarstvo.

Inž. Franc Sonnbičler.

Planinski dan v Kranju.

Udeležba na tem shodu iz vseh krajev Gorenjske je bila tako številna, da ni bilo mogoče vsakemu posameznemu priti do besede oziroma do sporočila, kakšno stališče zavzame v tem zelo važnem vprašanju:

Predavanja gospoda predsednika agrarnega komisarja dr. Spiller-Muys in planinskega nadzornika gospoda inž. Preselja, dalje govori gospoda župnika Pibra in svetnika Rohrmanna na planinskem dnevu dne 25. marca 1924 so bila zelo poučna in zanimiva, zaker se je treba imenovanim gospodom najlepše zahvaliti.

Tudi brošura »Agrarna vprašanja v Sloveniji« nam pojasni, da so se različne države zanimale in se še zanimajo v vsakovrstnih oblikah za agrarna vprašanja.

Pri tej priliki bi omenil, da je nemo- goče sestaviti splošna pravila, temveč je treba v prvi vrsti upoštevati lokalne razmere in potrebe, ki so v tem pogledu mero- dajne!

Najprej se morajo upoštevati zakoni in naredbe, iz kojih takoj razvidimo, da se interesi gozdnega gospodarstva z interesi planšarstva ne ujemajo, kar vzbuja pogosto nesporazumljenje. Gozdne uprave se morajo ravnati po gozdnih zakonih, nasprotno pa zahtevajo posestniki planin svoje neomeje- ne pravice. Radi tega se preoblikoval očita gozdnemu vodstvu, da otežuje oziroma ovira planinskim posestnikom pašo najsihobde s pašno prepovedjo v nasadih ali pa radi tega, da se gozd, v katerem se nahaja pašna servituta, ne poseka ter tako zmanjša paše. Tako se preko lastnih interesov pozabi, da

mora gozdna uprava strogo postopati po predpisanih pravih in zakonih.

Kot prijatelj jasnih in čistih odnoša-jev bi pozdravil vsak sklep, s katerim bi se določil način, ki bi čuval obojestranske pravice. Prepričan sem, da bi se dala ob dobri volji najti srednja pot, ki bi zadovoljivo uplivala na obe stranki.

Takoj pa omenim, da se pri tem ne sme prezirati dejstvo, da poseduje država s svojim gozdnim bogastvom ogromno narodno premoženje, ki predstavlja zelo važnega gospodarskega faktorja, katerega ščititi in ohranjati je državi dolžnost in v korist! Ugotoviti se pa tudi mora, katero stopnjo zavzema nasprotno planšarstvo in bi se na podlagi tega našel primeren ključ, s katerim bi se nato konstruirala rešitev agrarne- ga vprašanja.

Država mora skrbeti, da svoje ogromno gozdno premoženje dobro in trajno vzdrži- je, skrbeti pa tudi mora, da se planšarstvo, brez škode za gozdarstvo, vzdržuje in po- spešuje; vse to bi se dalo doseči s primerni- mi melioracijami.

Hočemo li doseči sporazum, tedaj se mora zapostaviti vsako drugo zasebno zani- manje, ki bi koristilo le posameznikom, a škodovalo splošnemu interesu.

Iz tega stališča vidimo, da pride v prvi vrsti uživanje planine v poštev. Vseeno je — kdo je lastnik planine, ako se ista s pri- mereno pažnjo oskrbuje, glavno pa je, kdo jo potrebuje? To vprašanje povzroča toliko nesloženosti in nejasnosti, da je izravnav- teh nedostatkov zelo potrebna in velike vrednosti!

V zadnjih letih se je dogodilo v tem pogledu toliko neprijetnih in žalostnih do- godkov; da pripetilo se je skoraj, da nihče ni vedel, kdo da sme oddati planino v na- jem, kdo jo sme uživati in izrabljati, koliko živine se na isti more preživeti itd.

Predno se kaka planina odda, se v glavnem mora dognati, ako je morda last- na občina ne potrebuje in šele tedaj, ko se vidi, koliko planine je še oddati, naj se upo- števa najprej posestniki in občine, ki so že več let na isti planini pasle, odnosno tak- im, ki jim je najbolj potrebna.

Ako se torej na ta način ugotovi, kdo za lastno živino planinsko pašo potrebuje, bi se obojestransko zaključila pogodba za več let oziroma na daljšo dobo ter bi se ta- ko upostavilo urejeno planinsko gospo- darstvo.

Olahkočena je paša tedaj, če je posest- nik planine obenem tudi posestnik onih parcel, ki mejijo ob planini, kajti v tem slučaju bi privolil pasti proti mali odškod- nini gotovo tudi tam, kjer ne nastane no- bena škoda.

Tudi planine, kojih lastnik najsihobde kdor hoče, naj se, ako so potrebne zboljšajo. Tudi tu naj se gleda, da se planinstvo dvig- ne in pospeši, gotovo bi k temu radevolje prispeval lastnik kakor uživalec planine.

Predstojajoči slučaj se tiče neke planine brez servitutnih pravic. Kjer pa take pra- vice obstoje, nastane za posestnika koščji- vo vprašanje:

1. ako hoče, to servituto proti primer- nemu ekvivalentu oddati in proti kakemu? ali v gotovini ali v naravi? Prvo je radi minljive vrednosti odsvetovati; v drugem slučaju pa nastane nekaj večji pašnik;

2. ako je mogoče v okvirju gozdnega zakona v servitutnih parcelah doseči več paše, tudi to vprašanje ni lahko rešiti, kajti naše planine imajo večji del tako visoko lego, v kateri se mora gozd z vsjo previdnost- jo oskrbovati, da se ne ogroža njegov na- daljni obstoj in mnogokrat tudi obstoj pla- nine same. Pri vsem tem mislim, da bi bila ta pot najboljša, kajti na lieu mesta bi lahko strokovne komisije z vsjo skrbnostjo ugotovile, ako in v kakem obsegu je mogo- če v servitutnem gozdu pridobiti več paše.

V takih slučajih bi se dal postaviti za tako obremenjen kompleks poseben gospo- darski načrt, ki bi določeval, kdaj bi se en del gozda za pašo razčistil; tu bi se lahko določil poseben turnus in bi se na ta način odbrl gozd, ter se obenem pridobila paša. Razume se, da mislim v tem slučaju edino prebiranje dotičnega gozda. Popolnoma na- pačno je mnenje nekaterih, ki pravijo, da naj se v svrhu večje paše napravijo golo- seki, kajti tam, kjer se naredi golosek, se mora pogozditi in je na takih posekih tem- bolj škodljiva in prepovedana! Ostane edi- na možnost, da se gozd primerno razsvetli; porast v tako razsvetljenih gozdovih se po- javi nato sam ob sebi torej naravno; ako pa ta ne zadostuje ali pa da nastanejo po- premočnih nevihtah preobite praznote, te- daj se mora pač umetnim potom pomagati.

Da tak gozd ni ideal vzornemu gospo- darstvu, je umevno in dobiček iz njega je zelo pičel; vseeno ostane gozd tak kot je, in obenem služi v pašne svrhe!

Predstojajoče je čisto moje zasebno mne- nje in mislim, da se tu hočemo baviti edino le s kardinalnimi vprašanji, ki se tičejo opravičenja paše, in te so: ureditev servitut na en ali drug način in dvig planšarstva na planinah z melioracijami.

K temu zadnjemu stavku bi pripomnil še par besed. Samo ob sebi umevno je, da je v interesu in dolžnost vsakega posestnika, da svoje zemljišče tako oskrbuje, da mu nosi temveč dobička. Tega mnenja pa žal nisem

mogel zasledovati pri planinah, katere po- seduje več strank. Preoblikoval sem čul opazke »zame je planina dosti dobra in ako jo hoče imeti kdo boljše, naj jo sam ob svo- jih stroških uredi.« Uvideti mora vsak, da to pri planini, ki ima več uživancev, ni mo- goče, kajti vsak posameznik ima korist od cele planine in ne samo od enega dela!

Pregosti so slučajji, da radi takih ljudi kljub trudu in muki agrarne operacije in planinskega nadzornika ni mogoče priti do kakih planinskih melioracij. Razumem, da se posestniki planin trudijo od države iz- prositi temvečje subvencije; ne sme se pa prezreti, da so planine večinoma last zaseb- nikov in da je zboljševanje planin samo njim v korist. Radi tega je samoočehi umevno, da k zboljševanju planinstva pri- spevajo v prvi vrsti lastniki sami! Naravno pa je, da ne smejo stroški takih melioracij biti tako visoki, da jih lastnik sploh ne zmo- re ali le s težavo prenese! Tozadevne melio- racije morajo biti v takem okvirju kot so pač najnujnejše in da z nizkimi stroški do- sežejo lep uspeh!

Prav posebno bi opozarjal oziroma sva- ril na preobilo in preobsežno planšarsko stavbarstvo, kajti vzdrževanje vsake stavbe stane mnogo in je za bodočnost zelo težilno; ni potrebno, da se gradijo hlevi za toliko živine, kolikor se na planini prepase, saj se nikoli ne nahaja vsa živina v hlevu, temveč se ista nahaja večji del na prostem; edino hlevi za bolno živino, molzne krave in te- leta itd. naj se postavijo.

Prepričan sem, da na primer praktično zgrajeni hlev na planini Tegovšče popolno- ma odgovarja potrebi te planine, čeravno obsega istega prostor komaj za tretjino, vse za to planino določene živine. Veliko več ko- risti prinese in manj stroškov stane melio- racija, ako se odstrani skalovje, iztrebi grmovje ter postavijo korita itd.

Tudi to je moje zasebno naziranje, ka- tero sem si prisvojil ob večletnem opazova- nju planinskih razmer v ozemlju Košute in katero naj bi dokazalo, da nam ne manjka dobre volje k pravični rešitvi in ureditvi planšarstva!

g **Iz Trgovske in obrtniške zbornice.** V Trgovski in obrtniški zbornici je bila včeraj seja združenih odsekov — pod predsedstvom zborničnega predsednika gosp. Ivana Kneza. Zbornični predsednik je ob pritrjevanju zbo- rovalcev izrekel prisrčne čestitke g. dr. Mur- niku povodom 50letnice. Dnevni red je bil jako obsežen. Kot prvo vprašanje je prišlo na razpravo vprašanje ukinitve stanovanjskih zbornic. Po obširni vsestranski debati je zbornica sklenila svoje načelno stališče in po- verila poseben odsek, da formulira izjavo. — Razpravljalo se je nato o težavnem stališču našega obrtništva in oddaji državnih dobav in so se sklenila vodila, ki naj bodo mero- dajna pri oddaji državnih dobav. Predmet na- daljne razprave je bilo vprašanje, kako po- spešiti pravde pred zbornimi sodišči. Pozdra- vila se je z zadoščenjem vest, da v kratkem začne poslovati razsodišče pri borzi v Ljub- ljani. Soglasno je bil sprejet nujni predlog glede takšne dolžnosti trgovske korespon- dence, potem predlog glede davka na poslov- ni promet, v kolikor zadeva male obrtnike in rokodelce in predlog glede točarinske takse od žganja in vina. Potem je prišlo na razpravo vprašanje ustanovitve državne obrtne banke in se je sklenilo predlagati re- solucijo glede uredbe tega zavoda. Odobrilo se je poročilo glede izvoza kostanjevega lesa, o telefonski zvezi z inozemstvom ter o va- žnejših akcijah zborničnih na finančnem polju v I. četrtletju 1924.

g **Direktni davki v januarju 1924.** Po podatkih generalne direkcije neposrednih davkov so za mesec januar 1924 sledeči re- zultati uplačila neposrednih davkov brez izredne doklade in brez davka na poslovni promet (prva številka določena v proračunu, druga številka: vplačana svota): Hrvatska in Slavonija 11.420.833, 10.194.399; Bosna in Hercegovina 5.536.083, 6.209.874; Vojvodina 18.458.125, 9.939.063; Slovenija 4.066.896, 6.733.428; Dalmacija 1.235.333, 2.810.044; Srbija in Črna gora 15.306.562, 11.578.712; skupno 56.073.883, 47.515.500. Davek na poslovni promet, po pra- računu 33.333.333, plačano 15.702.395. Vplača- lo se je izredne doklade od 500, oz. 30 odstot- kov 16.472.960 dinarjev.

g **Za gospodarsko obnovo Reke.** 26. in 27. t. m. so se vršile v Rimu pod Mussolinije- vim predsedstvom ob navzočnosti reškega gu- vernerja generala Giardinija interministerial- ne konference zaradi gospodarske obnove Reke. Prevladalo je mnenje, da Reka ne po- trebuje toliko finančne podpore od države, kakor pogojev, da more njena industrija ob- noviti svojo delavnost. V to svrhu bo vlada dovolila Reki razne finančne in carinske kon- cesije. Tudi se raztegnejo davčni zakoni zgolj polagoma na reško ozemlje, da davčna bre- mena ne bodo ovirala razvoja reške indu- strije.

BORZA.

Zagreb, 28. marca 1924. Italija 352—353½, London 349½, Newyork 80½—81½, Pariz 447¼—452½, Praga 236¼—239¼, Dunaj 1143—1153, Zürich 1407—1412.

Curih, 28. marca 1924. Pešta 0.0082, Ber- lin 130, Italija 2505, London 2485, Newyork 57725, Pariz 3170, Dunaj 0.008815, Bukarešt 3, Sofija 4.15 Beograd 7.10.

Po svetu.

VELIKI LAMA UBEŽAL.

Iz Kalkute v Indiji prihajajo v zad- njem času izredno zanimiva poročila, ki jim v začetku nihče ni hotel verjeti. Pravila so nam, da je ubežal Dalai-lama, ali pa, da je ubežal Taši-lama; poročevalci si niso bili čisto na jasnem. Naj bo lama ta ali oni, dogodek je zelo važen. Saj sta Dalai-lama in Taši-lama najvišji dve osebnosti budističnega sveta, učlovečenje Budovo. Budizem se pa prištevava četrtina človeštva! Poročila, ki govorijo o Dalai-lami, pravijo, da so ga pregnali menihi; druga pa, da je Taši-lama ubežal vsled preprirov z Dalai-lamo.

V našem listku »Preoblečen v prepovedani Tibe t« popisuje angleški profesor Govern svoje potovanje v Si- gatze in Lhazo, glavni tibetski mesti, opisuje nam Taši-lamo, bo opisoval Dalai-lamo, govori nam o razmerah tam, o živ- ljenju in običajih. Prav danes opisuje veli- kega ministra Tsaronga, tibetskega Bis- mareka, ki je bil za Dalai-lamo bežal po isti poti v Indijo, kakor je šel Govern v Ti- bet. Sedaj ubeglega lamo so ustavili v Kampa-dzong, ki smo ga tudi v listku opisali; rekel je, da je velik uradnik iz Lha- ze, in so ga izpustili. Ko so zvedeli, kdo je bil, je bilo že prepozno in lama že v Indiji. Ponavlja se torej dogodek iz leta 1909.

— **Težka vremenska katastrofa v pokra- jini Salerno.** Dne 25. t. m. se je nad mestom Amalfi in okolico utrgal oblak. Vsled silnega navala vode je hudournik Canneto razdril bregove in planil v dolino, nesoč s seboj drevje in kamenje. Porušil je krasno teraso hotela dei Cappuccini nad Salernskim zalivom. V mestu Amalfiju se je podrlo več hiš. Kraj Veticca je popolnoma uničen ter je za- htevala katastrofa tudi 50 človeških žrtev. Tudi po raznih drugih krajih se je porušilo mnogo hiš in je bilo še nadaljnih 20 člove- škkih žrtev. Vsa prometna sredstva na kopnem so uničena ter je mogoč dohod v ponesre- čene kraje samo po morju. Glej nadaljna po- ročila med telefonskimi vestmi.

— **Grob Kristofa Kolumba.** Vobče znano je, da je Kristof Kolumb odkril Ameriko in l. 1506. umrl v Valladolidu, ki je bilo tisti čas glavno mesto španske dežele. Ampak v grobu ni našel miru. Kmalu potem je bilo njegovo truplo preneseno v pristanišče sevilsko tet pokopano v ondodni samostanski cerkvi. Čez 50 let so prepeljali njegove zemske ostanke na otok Haiti v mesto San Domingo v Za- padni Indiji (pri Srednji Ameriki), kjer je po- čival 250 let. Od tam so ga prepeljali na so- sedni otok Kuba in ga pokopali v katedrali glavnega mesta Havane. A ko je španska voj- ska z Zedinjenimi državami l. 1898. izgubila Kubo, so prepeljali Kolumbove zemske ostanke l. 1899. nazaj na Španko v sevilsko katedralo, kjer krasen spomenik pokriva ostanke slavnega moža, ki je odkril Ameriko. Sarkofag stoji na marmornatem podstavku, ki ga nosijo štirje vitezi iz bron ter nas spom- injajo bivših štirih štirih kraljestev (Kasti- lije, Aragonije, Sevna in Navare), iz katerih je nastala španska. Zadnji čas se čujejo dvo- mi, ali krasni sarkofag v istini krije Kolum- bove zemske ostanke ali so ostali na otoku Kubi.

— **Kako pokopavajo Tibetanci svoje mr- liče.** Angleški profesor Mc. Govern popisuje v svojih spominih iz Tibeta na kako grozovit način se iznebe Tibetani svojih mrlčev. Vsa dežela je skalnata; rodovitne zemlje je vse premalo, da bi jo porabili za pokopališče. Ti- betani mrlče kar razrežejo ter razmečejo kosce zunaj svojih bivališč v žretje pticam ujedam ter psom in prešičem. Zato pa veljajo tibetski psi in prešiči domačinom za najboljši oblike. Siromašni Tibetanci jedo njih meso kar sirovo, bogataši ga pa kuhajo ali pa pe- ko na ražnju.

— **Prva katoliška veroučiteljica na Češkoslovaškem.** Vsled velikega pomanjka- nja katoliške duhovščine je bila v Kralje- vem Gradcu imenovana za katehetinjo neka učiteljica, ki je preje na konzistorialnem uradu položila odnosni izpit. Dohivala bo enako plačo kakor moški kateheti.

— **Mussolini v častnem odboru za sale- zijanski jubilej.** Italijanski ministrski pred- sednik Mussolini je sprejel vabilo, da vstopi v častni odbor za proslavo salezijanske- ga jubileja. V častnem odboru so poleg Mus- solinija vojvoda d'Aosta, vojvoda Genovski in minister Federzoni.

— **Konec reških razporok.** Rimska »Gaz- zetta Ufficiale« priobčuje dekret, s katerim se razteza na Reko z ozemljem italijanski civilnopravni red. Dekret določa, da ostane- jo od razglasa (21. t. m.) vse še viseče vloge za ločitev zakona brez učinka ozir. se bode rešile v zmislu v Italiji veljavnih zakonov.

— **Budimpešta izumira na jetiki.** Ni zborovanju madžarskega društva za ljudski zdravje, ki se je vršilo 19. t. m. v Budim- pešti, je med svetnik dr. Pekanovich ugo- tovil, da na Ogrskem ni družine v kateri ne bi bilo jetičnega bolnika. V Budimpešti umrje vsak dan 6 do 7 oseb na jetiki, a je- tičnih bolnikov je tačas v Budimpešti de 300.000!

— **Smrt italijanskega podadmirala.** V Ri- mu je umrl podadmiral Pasquale Leonardi- Cattolica, vitez Annunziato, senator in bivši mornariški minister.

Ljubljanske novice.

Ij Raspust ljubljanskega občinskega sveta. Včerajšnji »Slovenski narod« je priobčil notico iz Beograda, da namerava nova vlada razpustiti ljubljanski občinski svet. Informirali smo se takoj in pozvedeli, da je bil radi te novice župan dr. Perič silno deprimiran. Poprašal je telefonično uredništvo »Slovenskega naroda«, če so prejeli to vest naravnost iz predsedstvene pisarne g. Pašića. Ko od »Slov. naroda« ni mogel dobiti točnih poročil, se je podal na pokrajinsko vlado k g. velikemu županu, kjer sta oba gg. župana drug drugemu kondolirala. Tudi klub občinskih svetovalcev SLS se je z ozirom na poročila »Slovenskega naroda« takoj sestal k seji in razmotrival težak položaj, ki je nastal na mestnem magistratu vsled sestave nove vlade v Beogradu. Poročilo, da snuje g. dr. Dinko Puc novo stranko, v katero naj bi vstopili vsi ljubljanski orlovdoksi demokrati in radikali, je na večinarje občinskega sveta ljubljanskega konsternujoče vplivalo. Med pripadniki »Zveze delovnega ljudstva« ljubljanskega občinskega sveta vlada silen strah, kaj bo, če vlada sedanji občinski svet razpusti. Pašića in Pribičevića se zlasti boje gg. Perič, Lemež in Stanovnik. Obračun je pred duri, ker zgrajba Sokola I na trgu Tabor še ni dokončana in družba »Elektra« še ni sklenila dobičkanosne kupčije z mestno občino. — Prosimo uredništvo »Slovenskega naroda«, da to poročilo ponatisne.

Ij Pašiću v Beograd je poslal vizitko g. dr. Vilko Baltić in ji priložil priporočilo gg. dr. Žerjave in ravnatelja Praprotnika. Kakor nam naš dopisnik sporoča, se je g. Pašić prvega pozdrava iz Ljubljane zelo razveselil in obljubil uredništvu »Slovenskega naroda« izdatno podporo.

Ij Seja magistratnega gremija se je vršila dne 28. marca v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu je bila revizija stojnic. Poročal je magistratni nadsvetnik g. Jančigaj. Sklenilo se je odpraviti več zanemarjenih in nepotrebnih stojnic po mestu in na trgu.

Ij Izpostavljenost dete, katero je, kakor smo poročali našel neki delavec na klopi pred hišo na Poljanski cesti, je prinesla neka ženska, ki se je pripeljala dne 23. marca z opoldanskim vlakom v Ljubljano. Bila je okrog 28 let stara, majhne šibke postave, oblečena v bedno kmečko obleko.

Ij Izgnan je iz policijskega okoliša ljubljanskega za nedoločen čas že 19 krat radi tatvine kaznovani brezposelni trgovski pomočnik Franc Otorepec iz Sp. Hudinja pri Medvedjem selu.

Ij Mlad begunec. Pobegnil je od doma 11letni dečko Izidor Pavšič, sin vdove Reze Pavšič iz Linhartove ulice št. 14. Dečko je za svoja leta visok in močan; odšel je čedno oblečen in je vzel seboj okrog 200 Din. Sumijo, da je šel k svojim sorodnikom na Stajersko.

Ij V odsotnosti Marije Vidmarjeve, tobačne delavke v Rožni ulici št. 25. II., je vlomil v teku preteklih 14 dni neki vlomilec, ki je moral razmerje dobro poznati, v njeno stanovanje. Vrata je odprl s ponarejenim ključem. Ko se je žena vrnila, je ugotovila, da ji je odnesel tat 2 veliki ruti, 8 preoblek, 2 zavesi, 4 platnene brisalke, več volnenih krp in delniško knjižico št. 145. Vzemene posojilnice v Ljubljani. Žena ima z ozirom na današnje škodo.

Razne tatvine. Čevljarju Mihaelu Turnšku na Selu 26 je ukradel neki čevljarški pomočnik iz zaklenjenega kovčka 2 para rjavih moških čevljev, 3 pare gornjih delov za čevlje in nekaj perila in obleke v skupni vrednosti preko 2000 Din. — Društvu »Rokodelski dom« v Komenskega ulici 12 je bilo ukradeno iz nezaklenjenega kegljišča 7 belih namiznih prtov, vrednih okoli 800 Din. — Iz izložbenega okna trgovke Pavle Podbojeve na Sv. Petra cesti 95 sta ukradla dva od 14 do 16 let stara zlikovca, ki sta se delj časa smukala okoli izložbe, cigaretno dozo, 2 žepna noža in listnico v vrednosti okoli 150 Din. Ukradla bi bila brčkone še kaj več, pa sta bila gotovo prepodena.

Ij Policijske ovadbe. Včeraj je bilo vloženih na policiji 19, in sicer ena radi splošnega suma v zvezi z aretacijo in pa 3 tatvine. 1 radi kaljenja nočnega miru, 4 radi prestopka cestno policijskega reda, 1 radi pasjega kontumaca, 2 radi nedostojnega vedenja, 4 radi prekrščenja policijske ure, 1 radi avtomobilnih predpisov, 1 radi zgaševalnih predpisov in 1 radi pobega od doma.

Pridobivajte novih naročnikov!

Naznanila.

Ljudska visoka šola v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 30. t. m. ob 10. uri dop. v zbornični dvorani na univerzi javno, vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Jezus Kristus. Predava g. univ. prof. dr. L. Ehrlich.

Rokodelski dom. V ponedeljek, 31. t. m. bo predaval v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica 12 g. inž. V. Molka o elektriki in njeni bodočnosti. Pričetek predavanja točno ob 8. zvečer. Vstop prost.

Šentpetersko prosvetno društvo vabi člane in prijatelje društva na prosvetni večer, ki ga priredi v ponedeljek, 31. marca ob 8. zvečer v druš-

venih prostorih v Zupnijski ulici 1. Na sporedu je predavanje prof. dr. V. Sarabona: »Evropske zanimivosti« s sklopljenimi slikami, petje in kratak pregled zadnjih važnih dogodkov. Vstop prost.

Predavanje v društvu »Soča« v Ljubljani. Danes v soboto, dne 29. t. m. predava v salonu pri »Levu« g. prof. Saša Šantel in sicer o grafični umetnosti. K temu lepemu in poučnemu predavanju vabimo člane, prijatelje in drugo cenj. občinstvo. Začetek ob pol. 9. zvečer. Vstop prost.

Krekova mladina v Celju ponovi v nedeljo, dne 30. marca ob 4. popoldne v Narodnem domu igro »Miklova Zalac«. Cene znižane!

Koncert. Danes v soboto se vrši v kavarni Evropa koncert dravske godbe. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost.

Učiteljski vestnik.

Novo tablice. Po bivšem viš. šolskem svetu so obesili v vladni palači nove tablice z napisom: Prosvetni oddelek za Slovenijo. Kakor smo čitali v novinah, pa je prosvetni oddelek že razdeljen v ljubljansko in mariborsko oblast in tako bodo morali v vladni palači obesiti zopet nove tablice z napisom: Prosvetni oddelek za ljubljansko oblast. Možno pa je, da bode novi prosvetni minister, čemur ne bomo ugovarjali, vpostavil zopet bivši višji šolski svet. Verjamemo seveda tega ne. Prej bi verjeli to, da dobimo dva višja šolska sveta.

Proskribicijska lista. »Jutro« ve, da ima SLS proskribicijsko listo. Mi, ki SLS bolj poznamo, vemo, da je to velika neresnica. Vsak količjak politično orijentiran človek vendar ve, da se nobenemu poštemu političnemu delavcu ni nič treba bati SLS, o čemer se je v 5 letih po prevratu vendar že vsakdo prepričal lahko. SLS pušča svobodo drugim, svobodo zahteva pa tudi za svoje pristaše. Na proskribicijsko listo pa bi utegnili priti tisti, ki bi storili na tak ali drugač način komu krivico — pa naj si bi že bil te ali one stranke. Se vidi, da uskoki sodijo drugje po sebi in svojih praktikal.

Redovednost. Zadnje čase nam je pisava »Učit. Tovarisa« vedno bolj ugajala. Kako bode poslej, ko imajo ministra — pristaša — bomo poročali. Radovedni smo tudi, če bodo sedaj razpisane službe. Mi pričakujemo to.

Dijaški vestnik.

d Na semestralnem občnem zboru JKAD »Danica« v Zagrebu je bil za letni semester izvoljen sledeči odbor: predsednik: Kocijančič Viktor, cand. med.; podpredsednik: Vrhnjak Vinko, cand. ing. for.; tajnik: Ferlič Pavel, stud. ing. agr.; blagajnik: Fajdiga Vlado, stud. iur.; gospodar: Jenko Jože, stud. med. vet.; revizorja: Suštar Franc, cand. ing. for. in Skubic Jože, cand. ing. agr.

Prosveta.

pr Cerkveni koncert Glasbene Matice ljubljanske. Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani ponovi na cvetni petek, to je dne 11. aprila ob 7. uri zvečer v Frančiškanski cerkvi Dvořakovo: Stabat Mater za soli, mešan zbor in orkester. Isto delo poje koncem meseca aprila naša Glasbena Matica tudi v zagrebški stolnici in sicer na korist odbora za Strossmayerjev spomenik. Natančneje podatke glede ljubljanskega cerkvenega koncerta pridobimo v najkrajšem času.

pr III. koncert jugoslovanske komorne glasbe se vrši v ponedeljek, dne 7. aprila ob 8. uri zvečer v dvorani Filharmonične družbe. Na sporedu so trije komorni kvarteti in sicer Dobroničev, Lhotkov in Debussyjev. Abonente, kakor tudi drugo občinstvo opozarjamo na ta dan.

pr Koncert Zveze slovenskih pevskih zborov. Kakor že javljeno, ima Zveza slov. pevskih zborov v nedeljo, dne 6. aprila svoj redni letni občni zbor. Popoldne istega dne pa priredi Zveza koncert, pri katerem nastopi šest ljubljanskih pevskih društev in osem izven Ljubljane z zelo raznovrstnim in zanimivim sporedom. Predprodaja vstopnic za ta koncert se že vrši v Matični knjigarni. Zunanji udeležniki naroče lahko vstopnice po dopisnici na naslov »Matična knjigarna, Ljubljana, Kongresni trg.« Začetek koncerta ob 3. uri popoldne ter je poset istega vsled izredno ugodnih železniških zvez prav lahko omogočen tudi zunanjim udeležnikom.

Narodno gledališče.

DRAMA.

(Začetek ob 8. uri zvečer.)

Sobota, 29. marca: Danes bomo tiči, delavska predstava. — Izven.

OPERA.

(Začetek ob pol. 8. uri zvečer.)

Sobota, 29. marca: Faust, gostovanje gospe Deblcke. — Izven.

Delavska predstava v dramskem gledališču velezabavna burka »Danes bomo tiči« in sicer kot delavska predstava pri znižanih cenah. Predstava je v prvi vrsti namenjena našim delavcem, vabimo pa tudi drugo občinstvo na poset te predstave.

Nedeljska dramska predstava. V nedeljo, dne 30. t. m. se vprizori v drami ob 8. zvečer velika Shawova historična komedija »Cesar in Kleopatra«, katere igranje se vrši 48. in

47. leto pred Kristusom. Igra nudi veličastne zgodovinske prizore, velikega rimskega inpartorja Cezarja, mlado egiptovsko kraljico, lepo Kleopatru, znano velikansko egiptovsko svingo, ansamble Rimljanov in Egipčanov itd. Vse to nam kaže angleški komedijograf Shaw z njemu lastno igravostjo in šegavostjo, humorjem in satiro.

Zdravstvo.

NALEZLJIVE BOLEZNI V JUGOSLAVIJI LETA 1923.

»Glasnik« min. za nar. zdravje prinaša statistiko o nalezljivih boleznih v naši državi l. 1923. Bilo je: 1042 slučajev črnih koza, od tega 199 smrtnih; 8454 trebušnega legarja, 507 smrtnih; 4129 griže, 627 smrtnih; 18.051 škrlatinke, 3526 smrtnih; 1943 davice, 302 smrtna; 13.135 ošpic, 220 smrtnih; 3886 dušljivega kašlja, 193 smrtnih; 1639 parotitis epidem., 7 smrtnih; 216 paratyph., 12 smrtnih; 17.926 malarije, 155 smrtnih. Na posamezne pokrajine odpade od teh slučajev: Na Srbijo s 4.129.638 prebivalci 175 slučajev črnih koza, od tega 43 smrtnih, 555 odnosno 67 trebušnega legarja, 63 ošpic, 220 smrtnih; 991 ošpic, 169 griže, 4021 ošpic, 886 škrlatinke, 536 ošpic, 55 davice, 3519 ošpic, 1229 ošpic, 67 dušljivega kašlja, 398 ošpic, 1 parotitis epid., 61 ošpic, 4542 ošpic, 125 malarije; na Hrvatsko in Slavonijo z 2.739.593 prebivalci 378 ošpic, 91 črnih koza, 996 ošpic, 131 trebušnega legarja, 10 ošpic, 2 pegavca, 994 ošpic, 179 griže, 3824 ošpic, 733 škrlatinke, 440 ošpic, 2956 ošpic, 42 ošpic, 553 ošpic, 37 dušljivega kašlja, 446 ošpic, 1 parotitis epidem., 22 paratyph., 687 ošpic, 4 malarije; na Slovenijo z 1.056.464 prebivalci 18 ošpic, 3 črnih koza, 321 ošpic, 45 trebušnega legarja, 1438 ošpic, 200 griže, 1299 ošpic, 231 škrlatinke, 299 ošpic, 37 davice, 2946 ošpic, 31 ošpic, 930 ošpic, 54 dušljivega kašlja, 217 parotitis epid., 46 ošpic, 3 paratyph., 23 malarije; na Bosno in Hercegovino z 1.889.829 prebivalci 369 ošpic, 50 črnih koza, 477 ošpic, 67 trebušnega legarja, 239 ošpic, 33 pegavca, 432 ošpic, 36 griže, 8516 ošpic, 917 škrlatinke, 304 ošpic, 69 davice, 2208 ošpic, 44 ošpic, 915 ošpic, 19 dušljivega kašlja, 314 ošpic, 5 parotitis epid., 22 ošpic, 1 paratyph., 955 ošpic, 1 malarije; na Dalmacijo s 621.429 prebivalci 32 ošpic, 6 črnih koza, 292 ošpic, 59 trebušnega legarja, 7 ošpic, 2 pegavca, 118 ošpic, 24 griže, 454 ošpic, 95 škrlatinke, 111 ošpic, 23 davice, 566 ošpic, 15 ošpic, 58 ošpic, 1 dušljivega kašlja, 87 parotitis epid., 49 ošpic, 2 paratyph., 12.016 ošpic, 9 malarije; na Črno goro s 109.857 prebivalci 4 črnih koza, 14 ošpic, 1 trebušnega legarja, 16 ošpic, 1 pegavca, 17 ošpic, 1 griže, 79 ošpic, 10 škrlatinke, 23 ošpic, 8 davice, 147 ošpic, 24 dušljivega kašlja, 1 parotitis epid., 1 paratyph., 959 ošpic, 7 malarije; na Vojvodino z 1.380.413 prebivalci 66 ošpic, 6 črnih koza, 799 ošpic, 137 trebušnega legarja, 17 ošpic, 4 pegavca, 139 ošpic, 18 griže, 2858 ošpic, 601 škrlatinke, 230 ošpic, 16 davice, 739 ošpic, 15 ošpic, 355 ošpic, 15 dušljivega kašlja, 744 ošpic, 9 malarije. Kakor je iz teh podatkov razvidno, je imela Slovenija lani daleko najvišje število slučajev griže, Dalmacija pa je strahotno ognjišče malarije: dočim izkazuje Srbija s svojimi zloglasnimi južnimi ozemliji le 4542 slučajev, jih izkazuje Dalmacija 12.016, vsekakor od tega samo 9 smrtnih nasproti 125 v Srbiji.

Turistika in sport.

Ljubljana: Celovec. Tekma reprezentančnih moštev Ljubljane in Celovca, ki se vrši jutri ob pol. 15. uri na igrišču Ilirije, je za naš nogometni sport prva etapa do večjih mednarodnih prirediteljev reprezentančnega značaja, ki so v prvi vrsti sposobne, da dajo sportu novih impulzov. Važna je posebno vsled tega, ker bo opozorila na naš sport inozemstvo, kajti beležili jo bodo vsi inozemski športni listi in velik del dnevnega tiska v Avstriji. Iz teh ozirov ima tekma največji pomen ter zasluži pozornost in uvaževanje najširše javnosti. Kot v vseh takih slučajih bodo tudi tej tekmi gotovo prisostvovali zastopniki oblastev. — Vobče se pripisuje ljubljanskemu moštvu nekoliko boljše izgleda na zmago. Ali je to naziranje pravilno, se bo pokazalo seveda šele v tekmi. Ljubljanski team ima vsekar vse prednosti, ki jih daje intenziven in sistematičen trening. Homogenost, enotnost ljubljanskega teama, ki ga tvori kompletno SK Ilirija, je izven dvoma; moštvo se nahaja fizično v izvrstni kondiciji, pa tudi v tehnično znanju so dosegli igralci večidel že zelo visoko stopnjo. Celovsko moštvo, ki sestoji v glavnem iz Atletik SK, je treniralo jeseni pod vodstvom dunajskega internacionalca Seidla; od zadnjega nastopa v Ljubljani spomladi 1923, ko je podleglo Iliriji z 1 : 2, je mnogo pridobilo. Kot reprezentanca Koroske je skoro isto moštvo dvakrat premagalo reprezentanco Stajerske. Domači team bi lahko storil usodno napako, ako bi tega nasprotnika podcenjeval in ako se ne bi pripravil za tekmo z vso vestnostjo. — Tudi športni moment tekme pride tedaj v polni meri do veljave in nenavadni interes publike je docela upravičen. Tekmo bo vodil znani zagrebški sodnik Fabris.

Motoklub Slovenija sklicuje svoj redni občni zbor na dan 30. marca ob pol. 10. dop. v srebrni dvorani hotela Union. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. poročilo nadziratel-

jev; 5. volitev predsednika, podpredsednika, 5 odbornikov in 2 namestnikov ter 2 nadzirateljev; 6. predlogi, ki se morajo vložiti pri tajniku pismeno vsaj pol ure pred občnim zborom. V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure kasneje občni zbor ob vsakem številu članov. — Odbor.

Tenis-sekcija društva Atene javlja, da se vrši vpisovanje za tenis 2. in 4. aprila od 5. do 7. v ortopedičnem zavodu v Mladiki.

Izpred sodišča.

Navijanje cen pri pivu. Svoječasno so prinesli ljubljanski listi poročilo, da je pivo v Kamniku najdražje in da se cena ne da primerjati niti z Bledom. Vsled tega je uvedlo okrajno glavarstvo preiskavo in končno se je ugotovilo po gostilničarjih, da sta kriva tej res precej visoki ceni zalagatelja piva za Kamnik in okolico Karel Stare in Anton Cerar. Posledica tega je bila, da sta bila obsojena oba radi navijanja cen in sicer Anton Cerar na 10 dni zapora in na 7000 Din globe, Karel Stare pa na 5 dni zapora in na 3000 Din globe. V razlogih sodbe je poudarjal prvi sodnik kot obtežilo, da sta delala to celo poletje in v celem okraju. Pritožila sta se oba radi krivde in kazni, pritožili pa se je tudi zastopnik javnega obtožitelja in sicer zaradi preizkušnje odmerjene kazni. Tozadevna prizivna obravnava se je vršila včeraj pri deželnem kot vzklicnem sodišču v Ljubljani. Obravnava je trajala skoro 4 ure. Obtožena sta ugotavljala, da sta prodajala z ozirom na režijo, riziko, delo, vzdrževanje voz in hlapcev in drugih delavcev po popolnoma primerni ceni. Ugotovljeno pa je bilo, da je stal vrček pive v Kamniku 18 K, med tem ko se je dobil istočasno v Ljubljani in po drugih mestih in krajih po 16 do 17 K. Obtožena sta ugotavljala tudi, da morata dajati pivo na kredit in da se jima pokvari mnogo piva in poizgubi veliko razne posode. Senat je vpošteval ta zagovor in je znižal kazni in sicer prvemu na 3 dni, drugemu pa na 24 ur zapora, globo po 7000 in 3000 Din pa bosta morala plačati, kar je, všteti še razne stroške izpota, še vedno jako obšutna kazen.

Berač Lorenc! V sodno sobo stopi star, siv, malo sključen možakar, z makovim obrazom, nepelnastimi lasmi, v eni roki klobuk, drugo pa drži malo pohabljen, vso napihnjen rdečo, s skrivljenimi prsti, v višini podbradka pred sabo. In pravi mu sodnik: »Ja oče, midva se pa že poznavata. Pa spet ste beračili?« — »Ja, gospod, ne gre drugač, sej vidjo mojo roko, kar m dajo dober lide, to pa mam, silm pa nubenga, devat pa na morm.« — »Ja, pa že 13 krat ste bili kaznovani,« mu pravi sodnik. — »Oh, gospod, za no milostno sodbo vas prosm.« — »No, en teden zapora bo dost, al ste kontent?« — »Ja no gospod, nej pa bo, sej jest na morm dražje pumagat. No pa adijo, gospodič!

Pretep v Iški Loki. Sestalo se je v gostilni pri »Gamzu« več Ločanov. Brez posebnega spora sta napadla pred gostilno Lojze Zupca tovariša Alojzij Smole in Jože Zupec. Eden ga je pograbil za vrat, vrgel po tleh in oba sta ga obdelala po glavi. Končno se jima je fant zmužnil in jo porisal proti Tanciku. Pri Smoletovi hiši pa ga je zopet napadel Smole in ga je začel obdelavati v vilami po glavi in po hrbtu. Stari Zupec je izpovedal kot priča, da ga je udaril štirikrat v vilami in sicer tako, da se mu je pri četrtem udarcu kar »zabliskalo«. Alojzija Zupca je rešil končno iz nevarnosti, da ga popolnoma ne pobijeta, njegov oče, ki je prepadel napadalca in je spravil sina domov. Obsojena sta bila Alojzij Smole na 10 dni, Zupec pa na 5 dni zapora in morata plačati solidarno 100 Din za obleko, 400 Din za zdravnika, 450 Din za izgubo zaslužka in 1500 Din za bolečine. Oba sta se pritožila in vzklicni senat jima je z ozirom na razne olajševalne okoliščine znižal kazni in sicer Zupcu na 2, Smoletu pa na 5 dni zapora. Odškodninski zneski pa ostanejo, kakor je določil prvi sodnik.

Druga je bila! Služkinja Franca Šimenčeva, ki je sedaj neke na Hrvaškem in ni hotela priti k obravnavi je bila obtožena, da je ukradla neki tovarišici 5 milijard, od druge si je izposodila, po je pozabila vrniti obleko, čevlje, klobuk in dežnik z izgovorom, da gre v posredovalnico za službe in bi bila rada bolj čedno oblečena. Šla pa je brčkone naravnost na kolodvor. Ukradla je tudi v zavodu sv. Marte tisto jutro, ko je šla iskat službo, več tovarišicam robe, nogavice in tudi nekaj denarja. Obtoženka je pisala sodniku, da ona ni tatica, marveč vedno poštena ženska in da je morala vse to izvršiti kaka njena znanca, ki se je dajala pod njenim imenom. Ker pa je sodnik ugotovil, da punca ni tako nedolžna, čeprav je še zelo mlada, in ima že več podobnih grehov na vesti, jo je obsodil na 4 tedne strogega zapora, poostrenega s posti in tridimi ležišči.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Normalna barometerska višina 736 mm.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psihrom. diferenca v C	Nabo, vetrovi	Padarina v mm.
27./3. 21 h	722.6	9.3	0.3	oblač. sever	
28./3. 7 h	732.9	9.4	0.6	dež s. v.	12.5
28./3. 4 h	722.7	9.5	0.6	dež	—

Najcenejše in najnovejše obleke za dame in gospode dobite samo: Selenb. ul. 3. Gričar & Mojač.

Kar Vi potrebujete, je Elzafluid. To prave domače sredstvo prežene Vaše bolečine! Polkusa pošiljka 27 Din. Lekarinar Eug. V. Feller. Donje Stubice, Elza trz št. 134, Hrv.

TRGOVSKA BANKA D. D. - LJUBLJANA

PODRUZNICE:

Maribor
Novomesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4 - (v lastni stavbi)

KAPITAL IN REZERVE DIN 18,300.000—

Izvršuje vse bančne posle najjočnejše in najkulantnejše.

Brzjavlj: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža - Dravograd

DEKLICA ki je obiskovala 2 mešč. razreda, želi vstopiti v kako trgovino kot UČENKA. Ponudbe pod »Zanesljiva« na upravo.

Sprejem UČENKA poštenih staršev, kateri bi imeli vso oskrbo pri starih, v specijalno trgovino v Ljubljani. — Naslov pove upravnika pod številko 1739.

KROJASKEGA POMOČNIKA sprejem takoj samo za velike kose; hrana in stanovanje pri meni, plačilo po dogovoru. Ivan LIKOZAR, krojač, Predoslje p. Kranju.

Za Beograd iščem perfektno KUCHARICO in SLUŽKINJO, vajeni vseh domačih del, k svojih sestri. Potovanje plačam. — Naslov v upravi lista pod št. 1712.

Pozor, trgovci! Prave tržiške BICEVNIKE in BICE prodaja po stari in znatno nižji ceni trdila: IVAN N. ADAMIČ, vrvarna v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 31. — Telefon 441.

Upokojeni orožniški postajni poveljnik, oženjen, sred. starosti, zmožen slovenščine in govora in pisavi ter voditi pevske zborove, želi pisarniške službe ev. kot skladiščnik, občin. tajnik itd. Ponudbe na upravo lista pod »Narednik« 1723.

Vpokojen orožn. PODČASTNIK samski, priden in vztrajen, išče primerne službe. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod številko 1724.

KUHARICA pridna in poštena, ki ima veselje in razume vsa poljska dela, želi službe v kakem župnišču na deželi. — Ponudbe na upravo lista pod šifro »KUCHARICA«.

DEKLICA iz dobre krščanske hiše, s 4 mešč. razredi, zmožna slov., nem. in srbohrvaškega jezika in nekoliko stenografije, išče službe kot pisarniška moč, vzgojiteljica ali pri kakem trg. podjetju. Naslov pove uprava lista pod št. 1674.

Trgov potnika strokovnjaka v TEKSTILNI BRANŠI, srednje starosti, dobro vpeljanega, popolnoma veščega slovenskega jezika, išče v Sloveniji dobro vpeljano veletrgovino. Stalno nameščenje in dober dohodek. Ponudbe z referencami najkasneje do konca marca na upravo lista pod št. 1663.

HIŠO PROdam s sadnim vrtom v Zgor. šiški. Naslov v upravi pod številko 1718.

MANJŠO, ŽELEZNO BLAGAJNO kupimo. Naslov pri upravi lista pod številko 1743.

Stanovanje obstoječe iz 2—3 sob in kuhinje, išče za takoj ali pozneje družina treh članov v Ljubljani ali okolici. Najemna posttransakcija stvar. Ponudbe pod šifro »Mir 73« na upravo »Slovenca«.

RESNA ŽENITEV. Gospodična, šivilja in kuharica, z večjo gotovino, želi znanja z gospodom krščanskim nazorov, 30—40 let. Le resne ponudbe naj se pošljejo na upravo lista pod »Srečno življenje«.

MEBLOVANO SOBO z 2 posteljami v I. nadst., takoj oddam. — Naslov v upravi lista pod št. 1737.

Lep zelenjadni VRT v Trnovem ODDAM v NAJEM vrtnarju, kateri bi se razumel na prodajo zelenjave, pod ugodnimi pogoji. Pojasnila pri g. MARČANU, mesarju, Rimska cesta 13.

Ker imam dovolj poslopja, PROdam HIŠO po ugodnih pogojih. Nahaja se v št. Vidu ob drž. cesti in blizu kolodvoza. Cena je nizka. Poizve se pri Ivanu Planinšek, mizar, Guncleje št. 26, p. št. Vid n. Ljublj.

Sadni VRT naprodam na lepi legi, tik ceste, primeren tudi kot stavb. parcela (kamen od stare stavbe na vrtu). — Istotam naprodam nov KOTEL, 45 l, za žganjekuho. — FR. OBLAK, Puštal 37, p. šk. Loka. 1651

Pozor! AMERIKANSKE TRTE (Izabela) se dobe od srede naprej v trgovini usnja F. PLETERSKI — Ljubljana, Vodnikov trg 5. 1740

Zastore in kulise slikam prvovrstno in poceni. — Naslov pove uprava lista pod: M. T. Z. — št. 1715.

K. WIDMAYER pri »Solncu« ZA VODO. — Priporočam: Raznovrstno perilo, svila, nate in druge robce, šerpe. Manufakturno blago, obleke, predpasnike. Vso opravilo za novorojenčke. Maje in nogavice domač. izdelka. Venčke in šopke za neveste in birmanke. Kovtri. Abtahi (peče). Na debelo popusti!

KLAVIR dobro ohranjen, skoraj nov, iz tik predvojnne dobe za 10.000 Din, naprodam. Pri takojšnjem plačilu 500 Din popusta. — Pojasnila daje Ivan Javoršek, Rogatec. 1661

HIŠA zidan pod, šupa, vse krito z opeko in v dobrem stanju ter 3 orale travnika in njiv ob glavni cesti, 10 minut od postaje Laverca proti Ljubljani, naprodam, skupaj ali vsako zase. Jernej Groznik, Daljna vas 16 pri Laverci.

AMERIKANCI POZOR! DVE HIŠI v najbližji bližini Vevše papirnice na desnem bregu, pripravi za vsako obrt, naprodam. — Več pove FRANC LIPAH, Dobrunje št. 67, pošta Spodnja Hrušica. 1703

KLAVIRJE in HARMONIJ na obroke: Bösendorfer, Förster, Steinway etc. Vse instrumente za bleh- in strah- godbo, strune in žice vseh vrst na debelo in drobno. ALFONZ BREZNIK, Ljubljana, Mestni trg 3 (pri magistratu). Najspodob. trdka Jugoslavije.

Sprejemam podpletanje NOGAVIC in tudi izdelavo novih. Ponudbe na upravo pod šifro »NOGAVICE«. 1738

Gospodinja!

Če hočeš napraviti svojim malčkom za velikonoč res veselje, kupi barvo za pisanke le z znamko:

BARVA ALELUJA

Suhe HRUŠKE. MASLO (kuhan), pristni MED, čisti čebelni VOSEK, encian, suhe korenine in ČEBULO dobavlja trdka JOSIP RENKO, SEVNICA ob Savi 1648

STAVBENA PARCELA naprodam po ugodni ceni v velikosti 804 m². — Istotam tudi ŠIVALNI STROJ Singer. Vič—Glince 81, I. nad.

Ravnokar sem prejel večjo množino raznih VRTNIC iz svetovnoznane drevesnice Teschenorff iz Dresdene. — Dobijo se vsak dan pri Ivan BREZNIK, Ljubljana, Velika Colnarska ulica št. 21.

Dva železna REZERVOARJA vsak držeč po 50 vagonov za vskladiščenje mineralnega olja, melase ali sličnega osobito prikladna sta ceno naprodam. — Ponudbe na »RESERVOARI V-61« na INTER-REKLAM D. D., Zagreb, Palmotičeva 18.

NA VELIKO! NA MALO! Velika zaloga cvrnatih TRAKOV za okna, navadnih in dvojnatih, PLETENE VRVICE za okna (geflochtene Rollschüre), pletene RIBJE VRVICE (Angelschnüre), RIBJE MREŽE, BOMBAŽEVE VRVICE za otroške postelje v vseh barvah, tržne TAŠKE itd. nudi po nizki ceni trdka

IVAN N. ADAMIČ CENTRALA: LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠT. 31. Telefon št. 441. PODRUZNICE: MARIBOR, Vetrinjska ulica št. 20. — KAMNIK, Šutna št. 4. 1744 SOLIDNA POSTREŽBA! NIZKE CENE!

Pozor p. n. občinstvo! Pri nakupu spomladanskega blaga oglejte si zalogo

Snoj & Modic

v palači Mestne hranilnice.

kjer boste solidno z angleškim, češkim in francoskim blagom postreženi.

Blagovi v zalogi so po vseh različnih cenah od najfinejšega pa do najnižje cene na razpolago.

PROdam HIŠO z lepim vrtom in s takojšnjim stanovanjem. Cena je 140.000 K. — Več v trgovini KUŠAR, Dravlj. p. Ljublj.

ARHITEKT in mestni STAVBENIK VILJEM TREO Ljubljana, Gosposvetska c. št. 10 — Telef. inter. 103 Ustanov. l. 1850. Se priporoča za ZGRADBE vseh vrst ter izvršuje NACRTE in PRORACUNE.

Črne dežne plašče s kapuco po Din 600— naprej, in pelerine, posebno primerne za preč. duhovščino, priporoča konfekcijska in modna trgovina FRAN LUKIČ Pred škofijo 19.

Miši, podgane, stenice in ščurki morajo oginiti, ako uporabljate naša preiskovana sredstva: proti mišim in podganam Din 750, za ščurke D 10 za stenice Din 10, za molje 6 Din, proti mrčesu 7 in 750 Din mast proti ušem 3 Din, mast proti ušem v ovek 150 Din, proti mravljam 750 Din. Botor za čiščenje madežev 7 Din Pošilja po povzetju. »Artese kem, laboratorij, M. Jünker, Zagreb 39, Petrinjska ulica 3/III.

FRANC FUJAN - krovstvo, Ljubljana, Galjeveca 9 - pri dol. kolodvoru - izvršuje vsakovrstna nova krovstva dela s škrljem, škalcem, opeko itd. Sprejema popravila raznih starih streh. — Zaloga asbestnega škrlja. 1252

Sir polemodolec, uležan, polnomasten, jako finega okusa, v hlebih 20—40 kg, po ceni 45 Din za kg franko postaja Zagorje razpošilja Mlekarska zadruga Izlake pri Zagorju ob Savi. 1439

DVOKOLESA otroški vozički, se sprejmejo v popolno popravo za emaliranje in ponikanje. — Istotam je velika zaloga pneumatike za dvokolesa in otroške vozičke — poceni. »TRIBUNA« F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4. — Tovarna dvokoles in otroških vozičkov. 1185

Cenj. občini. priporočamo šivalne stroje GRITZNER v vseh opreman za rodbinske in obrtno rabo ter vse posamezne dele, ogle, ige za vse sisteme. Edino le pri 112

JOSIP PETELINC, Lju ljana, Sv. Petra nasip 7 Poduk v vezanju brezplačen. Istotam galanterija, srajce, kravate, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, gambi, žlice, noži. Na veliko in malo. Večletna garancija.

Cene najnižje!

Spomladanski klobuki in slamniki ravno kar došli. Največja izbira zadnjih novost v modnem salonu

Ida Škof-Wanek naslednice Ljubljana Pod Trančo 2

Preoblikovanja in popravila se točno izvršujejo. Žani klobuki vedno v zalogi. Primerno solidne cene! Primerno solidne cene!

„JUGOEKSIM“ Trgovska družba Vekoslav Pelc in drugovi

Eksport LJUBLJANA Import VEGOVA ULICA 8

Glavno zastopstvo za Slovenijo in zaloga mlina „Union“, Osijek

Trgovina s specijalnim, kolonijalnim, materialnim blagom, deželimi, poljskimi, mlevskimi pridelki, lesom in lesnimi izdelki na debelo in drobno.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis a vis hotela „Union“). Telefon št. 57 in 470.

Račun pošto čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 39.080.

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK. Ekspozitura: BLEJ.

Interesna skupnost z: Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15,000.000—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.